

BRZÓZOWSKA

Gazeta Powiatowa

ISSN 1642-8420

Nr 19

listopad/grudzień 2003

numer bezpłatny

*Wiele radości i pogody
w dniu Świąt Bożego Narodzenia
oraz pomyślności w 2004 roku
Mieszkańcom powiatu brzozowskiego*

*Pojawiła się na niebie by zaprowadzić ich tam
gdzie zdarzył się cud
mimo lęku, niepewności podążali jej śladem
nie wiedząc co im zwiastuje
wytrwale, z nadzieją ...*

*i my możemy iść ich śladem
wiarę, nadzieję, miłość
i otwarte ramiona.
D. Szmigel*

*życzy
Zygmunt Błaż
Starosta Brzozowski*

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia

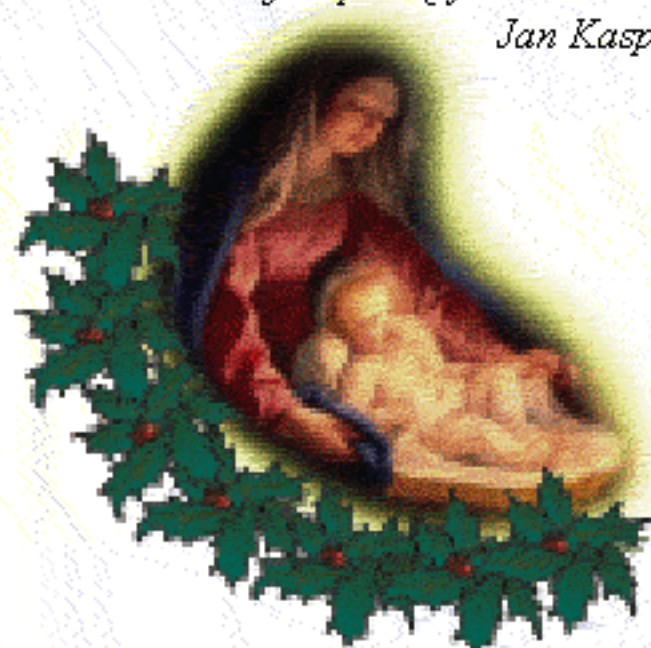
*Przekazuję najlepsze życzenia,
niechaj biały opłatek z wigilijnego stołu
stanie się znakiem miłości rodzinnej,
niech betlejemską gwiazdą rozjaśni trudną codzienność.
Radości, zdrowia i wielu łask Bożej Dzieciny
Na każdy dzień 2004 roku*

*życzy
Mieczysław Czupski
Przewodniczący Rady Powiatu Brzozowskiego*

*Przy wigilijnym stole
Łamiąc opłatek święty
Pomnijcie, że ten dzień radosny
W miłości jest poczęty*

Jan Kasprowicz

*Idą Święta ...
Nadchodzi Nowy Rok !
Mieszkańcom powiatu brzozowskiego
życzymy
tysięcy Radosnych Chwil przy Świątecznym Stole
i tysięcy Spełnionych Marzeń.*

*Redakcja
Brzozowskiej Gazety Powiatowej*

XIII SESJA RADY POWIATU BRZOWSKIEGO

Rada Powiatu Brzozowskiego zebrała się 24 listopada br. W trakcie sesji szefowie powiatowych służb, inspekcji i straży przedstawili sprawozdanie z działalności podległych im instytucji. Komendant Powiatowej Policji podinsp. Edward Ząbek stwierdził, że zagrożenie przestępczością, w tym kryminalną w powiecie brzozowskim należy do najniższych w województwie. Wykrywalność ogólna za pierwsze trzy kwartały br. wyniosła 77,2 %, przy czym wykrywalność sprawców pobić, bójek czy wymuszeń rozbójniczych - 100 %, a włamań - 55,1 %. W powiecie nie było w tym roku przypadków zabójstw i napadów rabunkowych. Na drogach do końca września zginęło 12 osób, najniebezpieczniejsza jest droga krajowa nr 886. Z kolei Komendant Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej bryg. Stanisław Pająk poinformował, że wyraźnie w tym roku wzrosła liczba zdarzeń i interwencji strażyaków, zwłaszcza było to widoczne w odniesieniu do pożarów. W ub.r. odnotowano ich 85, a w tym aż 159, w tym dwa duże: w Jasienicy Rosielnej i Orzechówce. Główną przyczyną pożarów są podpalenia (92 przypadki), zwłaszcza traw. Komendant stwierdził, iż do końca br. jednostka PSP w Brzozowie powinna otrzymać nowy wóz bojowy w miejsce wysłużonego 17-letniego „jelcza”. Przedstawiający informację w imieniu Powiatowego Lekarza Weterynarii Robert Kilar zasugerował natomiast potrzebę zorganizowania spotkań z udziałem rolników i sołtysów z terenu powiatu. W ich trakcie zostałyby omówione wymagania weterynaryjne, wchodzące w życie po przystąpieniu Polski do UE. Na podobną kwestię zwrócił uwagę radnych Dyrektor Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Brzozowie Janusz Kindecki. Zaostrzono wymagania dla wody pitnej, w szczególności dotyczące żelaza i manganu. Do wymagań tych dostosować się muszą instytucje zaopatrujące mieszkańców w wodę. Dotyczy to również instytucji, które posiadały dotychczas pozwolenie warunkowe. Ponadto w odniesieniu do placówek oświatowych powiatu, w złym stanie sanitarnym znajduje się 9 z nich.

W dalszej części obrad Rada Powiatu przyjęła szereg uchwał. Radni dokonali wyboru biegłego rewidenta do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego Szpitala Specjalistycznego Podkarpackiego Ośrodka Onkologicznego im. Ks. B. Markiewicza w Brzozowie za 2003 r. Przyjęli też do prowadzenia zadania, związane z przeprowadzeniem poboru w 2004 roku oraz zmienili zadania i wielkości tegorocznych środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Wśród uchwał budżetowych Rada Powiatu zmieniła tryb postępowania o udzielenie dotacji z budżetu powiatu brzozowskiego, sposobu ich rozliczenia oraz sposobu kontroli wykonywania zleconych zadań, jak również powierzenia prowadzenia zadań publicznych. Radni uchwalili także bieżące zmiany w budżecie powiatu brzozowskiego na 2003 rok. Pozostałą część obrad poświęcono sprawom brzozowskiego szpitala. Rada Powiatu (przy 1 głosie wstrzymującym) przyjęła stanowisko w sprawie kierunków rozwoju Szpitala Specjalistycznego w Brzozowie. Więcej na ten temat w artykule „Restrukturyzacja brzozowskiego szpitala”. Dyrektor Zdzisław Białowas przedstawił także stan ekonomiczny szpitala w przededniu podpisania kontraktów z NFZ, a następnie odpowiadał na interpelacje i zapytania radnych.

Sesja zakończyła się miłym akcentem – pożegnaniem, w związku z przejściem na emeryturę, doktora Bronisława Biesiady - wieloletniego lekarza i ordynatora Oddziału Chorób Wewnętrznych szpitala w Brzozowie. Starosta Zygmunt Błaż odczytał okolicznościowy list, a następnie wraz z Przewodniczącym Rady Mieczysławem Czupskim wręczyli doktorowi Biesiadzie pamiątkowy upominek. (dk)

Brzozowski Konwent Samorządowy

30 października br. odbyło się spotkanie Starosty Brzozowskiego – Zygmunta Błaża z przedstawicielami sześciu gmin powiatu brzozowskiego. Przybyli na nie: Burmistrz Brzozowa – Zdzisław Wojdanowski, Wójtowie: gminy Nozdrzec - Antoni Gromala, gminy Dydnia - Jerzy F. Adamski, gminy Haczów - Stanisław Jakiel, gminy Jasienica Rosielna - Marek Cwiakała oraz gminy Domaradz - Adam Komórek. Efektem spotkania było utworzenie porozumienia, któremu nadano nazwę Brzozowski Konwent Samorządowy. Funkcję przewodniczącego Konwentu jednomyślnie powierzono Staroście Brzozowskiemu.

Wszyscy uczestnicy spotkania zgodnie potwierdzali zasadność powstania porozumienia lokalnych samorządów w celu stworzenia platformy współpracy, płynniejszej wymiany informacji i doświadczeń, możliwości uzgadniania i podejmowania przedsięwzięć oraz zajmowania wspólnych stanowisk w kwestiach ważnych dla lokalnej społeczności. Podkreślano przede wszystkim konieczność przyspieszenia procedur administracyjnych, możliwość polepszenia dostępu do informacji dotyczących funkcjonowania powiatu i jego jednostek, a także kontynuację inwestycji drogowych i racjonalną realizację gospodarki gruntami. Powstanie i funkcjonowanie Konwentu nie powoduje żadnych obciążeń budżetowych dla poszczególnych jednostek gminnych i powiatowej, nie ma również sprzeczności w działaniach Konwentu w stosunku do istniejących już organizacji międzygminnych.

W końcowej części spotkania Dyrektor Szpitala w Brzozowie – Zdzisław Białowas przedstawił i omówił propozycje restrukturyzacji kierowanej przez siebie placówki ochrony zdrowia.

Magdalena Pilawska

W numerze:

Informacje z powiatu

XIII Sesja Rady Powiatu	3
Konwent samorządowy	3
Przedszkolak wie	19
Nie pal przy mnie	20
Ś.p. Michał Szuber	21
Brylanty naszego powiatu	22
Święto niepodległości	23
Generałowie z Podkarpacia	24
Konwent w Nozdrzu	24
Dopłaty dla rolników	25
Szkolenia z przedsiębiorczości	26
50-lecie Koła „Bazant”	29
80-lecie PZŁ	30
10-lecie „Zygi Jazz Band”	30
KGW w Rudawcu	31

Jednostki Org. Powiatu

Dzień papie ski w I LO	5
Święto Edukacji	6
Olimpijskie otrzęsiny w ZSE	6
W brzozowskiej „budowlance”	7
Rajd szkół średnich	7
Jakość w edukacji	8
PUP	9
Tradycja ludowa we Wzdowie	10
DPS w Zakopanem	18

Służby, Inspekcje, Straże

Epidemiologia zakażeń	11
Policja	11
Straż Pożarna	14

Zdrowie

Rak piersi cz. II	15
Restrukturyzacja szpitala	16
Logopeda radzi	17
Wolność w przyjaźni	17

Unia Europejska

Irlandia	27
Euromity	27

Warto wiedzieć

Prawa Konsumentów	4
Agroturystyka	28
Windy, windy	32
Puszysty przyjaciel	34

Sport i rozrywka

50-lecie Brzozovii	35
Powiatowa Licealiada	36
Piłka siatkowa	36
Krzyżówka i horoskop	34

PRAWA KONSUMENTÓW

Bezpieczeństwo produktów cz. 1

Wymagania dotyczące bezpieczeństwa produktów określa ustawa z dnia 22 stycznia 2000 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz.U. Nr 15, poz. 179 z późn. zm.). Wśród aktów prawnych poświęconych omawianej tematyce wymienić również można m.in.:

- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 września 2001 r. w sprawie szczegółowych warunków bezpieczeństwa zabawek (Dz.U. Nr 120, poz. 1278 z późn. zm.);
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 listopada 2000 r. w sprawie szczegółowych warunków dotyczących bezpieczeństwa produktów, które stwarzają zagrożenie dla konsumentów przez to, że ich wygląd wskazuje na inne przeznaczenie niż rzeczywiste (Dz.U. Nr 110, poz. 1169);
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 października 2001 r. w sprawie bezpieczeństwa i znakowania produktów włókienniczych (Dz.U. Nr 144, poz. 1616 z późn. zm.);
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2000 r. w sprawie krajowego systemu informowania o produktach niebezpiecznych (Dz.U. z 2001 r. Nr 4, poz. 28);
- rozporządzenie rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2000 r. w sprawie krajowego systemu monitorowania wypadków konsumenckich (Dz.U. z 2001 r. Nr 1, poz. 1).

Należy również podkreślić, iż kwestia odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny jest uregulowana wprost w kodeksie cywilnym.

Przed przystąpieniem do szczegółowego omówienia problematyki bezpieczeństwa produktów należy wyjaśnić, co należy rozumieć pod pojęciem produktu, kiedy dany produkt uważany jest za bezpieczny. W myśl art. 3 pkt 1 ustawy o bezpieczeństwie produktów, **produktem** jest każda rzecz ruchoma, przeznaczona do użytku konsumentów lub nadająca się do takiego użytku. Może to być zarówno rzecz nowa jak również używana, naprawiana bądź regenerowana. Nie są natomiast uznawane za produkty rzeczy używane wprowadzane na rynek jako antyki, albo jako rzeczy wymagające naprawy lub remontu przed użyciem, jednak pod warunkiem, że dostarczający powiadomił konsumenta o właściwościach tych rzeczy.

Produktem bezpiecznym jest natomiast produkt, który w zwykłych lub innych, dających się rozsądnie przewidzieć warunkach jego używania, włączając czas korzystania z produktu, nie stwarza żadnego zagrożenia dla konsumentów lub stwarza znikome zagrożenie, dając się pogodzić z jego zwykłym użytkowaniem i uwzględniające wysoki poziom wymagań dotyczących ochrony bezpieczeństwa, życia i zdrowia ludzkiego. Zdaniem A. Stefanickiej (Prawo Spółek 2003/3/38) normalne użycie oznacza korzystanie z produktu zgodnie z jego przeznaczeniem, typową konsumpcję oraz, szczególnie w przypadku wyrobów nowych, użycie zgodnie z informacją dołączoną do produktu lub dodatkowo w inny sposób przekazaną potencjalnemu nabywcy. Ustawowa definicja produktu bezpiecznego obejmuje swym zakresem dające się rozsądnie przewidzieć inne możliwe sposoby użycia. Produkt nie może być uznany za niezapewniający bezpieczeństwa tylko dlatego, że później wprowadzono do obrotu podobny produkt ulepszony.

Obowiązki producenta i sprzedawcy.

Na wstępie należy podkreślić, że ustawa o bezpieczeństwie produktu szeroko definiuje pojęcie producenta. Jest nim bowiem przedsiębiorca, który wytwarza, wprowadza do obrotu lub naprawia produkt; a także jego przedstawiciela oraz każdą osobę, która występuje jako wytwórca, umieszczając na produkcie bądź do niego dołączając swoje nazwisko, nazwę, znaktowarowy,

bądź inne odróżniające oznaczenie. Za producenta uważa się również importera oraz każdego, kto prowadząc działalność gospodarczą może wpływać na bezpieczeństwo produktu. Na tak określonego producenta nałożone są liczne obowiązki. Podstawowym obowiązkiem jest wprowadzanie do obrotu produktów bezpiecznych. Producent jest zobowiązany również do:

- 1) dostarczania konsumentom i sprzedawcom właściwej i pełnej informacji umożliwiającej ocenę zagrożeń związanych z produktem oraz umożliwienia przeciwdziałaniu tym zagrożeniom,
- 2) podejmowania działań zapobiegających powstawaniu zagrożeń, np. testować próbki produktów, analizować składane skargi i reklamacje, oznaczać produkty lub ich serie w sposób umożliwiający ich właściwą identyfikację,
- 3) w przypadku gdy produkt stwarza lub może stwarzać zagrożenie dla życia, lub zdrowia konsumentów do podejmowania działań mających na celu wycofanie produktu z obrotu,
- 4) powiadamiania o zagrożeniach związanych z produktem właściwe organy.

Z kolei sprzedawca, czyli przedsiębiorca uczestniczący w obrocie gospodarczym, którego działalność nie wpływa na bezpieczeństwo produktu, jest zobowiązany do współdziałania z producentami oraz właściwymi organami w zakresie zapewnienia zgodności produktu z ogólnymi wymogami bezpieczeństwa. Współdziałanie to może zwłaszcza polegać na przyjmowaniu informacji od konsumentów o zagrożeniach powodowanych przez produkty, a następnie przekazywaniu ich producentom, jak również niedostarczaniu produktów niespełniających wymagań bezpieczeństwa.

Nadzór nad bezpieczeństwem produktów sprawuje Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, który swoje zadania wykonuje przy pomocy Inspekcji Handlowej.

Kompetencje organów nadzoru przedstawimy Państwu w kolejnym wydaniu gazety.

Opracowała: *Irena Rąpała*
Powiatowy Rzecznik Konsumentów
Starostwo Powiatowe w Brzozowie
ul. Armii Krajowej 1, pok. nr 60
tel. (0...13) 43-32 6-45

DZIEŃ PAPIESKI W I LO W BRZOSZOWIE

Uroczyste obchody 25-lecia pontyfikatu Jana Pawła II odbyły się w I Liceum Ogólnokształcącym w Brzozowie 22 października 2003 r. – w rocznicę inauguracji pontyfikatu. Najważniejszą ich częścią była akademie ku czci Ojca Świętego, przygotowana przez uczniów pod kierunkiem Marii Łobazy. W programie słowno-muzycznym recytatorzy m. in. przypomnieli proroczy wiersz Juliusza Słowackiego o wyborze „słowiańskiego papieża”, który

„...wyrzuci zgniłość...

rozpali miłość...

Boga pokaże w twórczości świata

Jasno jak dzień”.

Zaprezentowane zostały także fragmenty wystąpień Ojca Świętego skierowane przede wszystkim do młodzieży, a także jego wiersze, w tym głównie fragmenty „Tryptyku Rzymskiego”. Całość wzbogaconą została pieśniami, m.in. słynną „Barką”. W czasie akademii ogłoszono również wyniki zorganizowanego wcześniej konkursu poetyckiego związanego z jubileuszem pontyfikatu oraz konkursu wiedzy o życiu i twórczości Jana Pawła II. Na konkurs poetycki napłynęło bardzo dużo wierszy napisanych przez uczniów. Szkolna Komisja Konkursowa wyłoniła laureata oraz przyznała pięć wyróżnień za najpiękniejsze i najdojrzalsze artystycznie utwory. **Laureatem konkursu został uczeń kl. IV F Piotr Zając – autor wiersza „Słyszę Twój Głos Ojcie”.** Dwa wyróżnienia przyznano: **Agacie Piecuch** (kl. II E) – za wiersze: „Jan Paweł II na progu Kaplicy Sykstyńskiej” i „Ojciec Święty w Tatrach”. Kolejne wyróżnione wiersze to: „Piotr naszych czasów” **Katarzyny Więcek** (kl. II A), „JP**” **Amey Rymarz** (kl. I B) oraz wiersz bez tytułu **Katarzyny Adamczak** (kl. II D).

Akademka ku czci Ojca Świętego

Wyniki konkursu wiedzy o życiu i twórczości Ojca Świętego:

1. Joanna Dąbrowiecka (kl. II D),
2. Arkadiusz Błachut (kl. II C),
3. Sebastian Śmiałko (kl. II E),
4. Anna Wojnar (kl. I A),
5. Katarzyna Potoczna (kl. II B),
6. Renata Stepek (kl. IV D),
7. Sylwia Fiejdasz (kl. IV E).

Pomysłodawcą i organizatorem konkursów był ks. **Roman Froń**. Pięknym zakończeniem akademii było zaprezentowanie wyróżnionego I nagrodą wiersza „Słyszę Twój Głos Ojcie” przez jego autora.

Słyszę Twój Głos Ojcie ...

Lata jak ptaki zwinne
lub jak motyle
różnobarwne
ukryły się w promieniach
słońca
i strugach deszczu.

Lecz w tych dłoniach
wzniesionych do Nieba
bije źródło miłości
światła i prawdy

Długa jest Twoja droga –
dziecko
trudna wąska i kręta
pełna przeszkód niewygód
przeciwieństw

Nie poddawaj się nigdy!

Nawet wtedy
gdy głuchnie śpiew i wołanie
i żal zamiera w cichą rozpacz
gdy w światła zamęcie
łzy nie zgaszą Ognia
i strach wypełni cieniem Twoje oczy
- posłuchaj jego głosu:

„...I dlatego – zanim stąd odejdę –
proszę Was, abyście
całe to duchowe dziedzictwo,
któremu na imię „Polska”
raz jeszcze przyjęli
z wiarą, nadzieją i miłością...”

To Ojciec nasz Dłonią
kreśli w powietrzu
znak krzyża i miłości
Błogosławi nam i modli się za nas
uczy jak żyć w Bogu
przekroczyć próg nadziei...

Słyszę Twój głos Ojcie!
mój głos w Twoim głosie dojrzewa
Dziś wiem – prawda nie zginie
powróci wierna jak skrzydła ptaków
powracających na wiosnę!

Piotr Zając

I LO w Brzozowie kl. IV F

Cała uroczystość dostarczyła wszystkim jej uczestnikom wzruszających przeżyć, pogłębionych dodatkowo dzięki odmówionej wspólnie w intencji Dostojnego Jubilata modlitwie „Anioł Pański”, poprowadzonej przez ks. katechetę.

Mieczysława Trzeźniowska

Święto Edukacji Narodowej

Jak co roku Święto Edukacji Narodowej zostało uczczone w I LO w Brzozowie uroczystą akademią, w trakcie której 9 nauczycieli wyróżniono nagrodą Dyrektora Szkoły. Dyrektor Zbigniew Sawka odczytał w czasie swojego wystąpienia również życzenia i listy gratulacyjne przesłane do szkoły z okazji Święta Edukacji, w tym życzenia skierowane do nauczycieli przez Starostę Brzozowskiego – Zygmunta Błaża.

Uroczystość wzbogacona została programem artystycznym, przygotowanym w bieżącym roku szkolnym przez uczniów klasy II B pod kierunkiem Ireny Majbrody-Kij. Na zakończenie uroczystości uczniowie obdarowali wszystkich profesorów kwiatami.

Opracowała: M. Trzeźniowska

Akademia z okazji Dnia Edukacji

17 października br. był w Zespole Szkół Ekonomicznych w Brzozowie dniem szczególnym. Aby tradycji stało się

OLIMPIJSKIE OTRZĘSINY

Olimp w pełnej okazałości

zadość, uczniowie klas starszych przygotowali dla pierwszoklasistów otrzęsiny. Cała impreza odbyła się w sali gimnastycznej, która dzięki dekoracji przemieniła się w górę Olimp, gdzie zasiedli bogowie: Zeus, Atena, Nike, Wenus, Fortuna, Eros. Nie zabrakło też Apollina w otoczeniu dziewięciu Muz oraz Hermesa, roznoszącego nektar i ambroję.

Ślubowanie pierwszoklasistów

Porządku pilnował groźny Cerber, a na drugą stronę Lete – rzeki zapomnienia – przewoził nieszczęśników Charon, który nie chciał przyjąć symbolicznego obola, gdyż już dawno przeszedł na euro. Pierwszym sprawdzianem dla „wybra-

ńców bogów”, czyli przedstawicieli klas pierwszych, była konieczność zmierzenia swych sił z Herkulesem. W tej roli zgodził się wystąpić nauczyciel wychowania fizycznego – Jakub Penar, co stanowiło poważne wyzwanie. Ale za to każdy, kto pokonał go na rękę, nie musiał poddawać się innym próbom. Patronkami kolejnych zadań były Muzy. Zgodnie z ich poleceniami trzeba było m.in. odpowiedzieć na niezwykle pytanie z historii, zagrać na flecie melodię *Wlazł kotek...*, z zawiązanymi oczami narysować wizerunek wspaniałego bohatera kotka Filemona lub upolować myszkę, odczytać patetyczne dzieło pt. *Chory kotek* czy zaśpiewać piosenkę zakochanego kotka. W nagrodę wszyscy otrzymali od Hermesa nektar.

Mieli pewne opory przed wypiciem, zważywszy na okoliczności, które towarzyszyły jego powstawaniu.

Atena rzuciła na szalę ich odwagę i mądrość, a ponieważ nawet wszystkie razem ważyły zbyt mało, każdy pierwszak otrzymał na własność po kawałku kamienia filozoficznego (pozyskanego dzięki remontowi z historycznych murów naszej szkoły). Na koniec Nike wręczyła każdemu laurowy liść na znak zwycięstwa, a ostatnie słowo należało do Zeusa, który rzekł: *Wracajcie na Ziemię. Osiągnęliście olimpijską formę. Niech pomoże wam ona znieść mężnie powódź lektur, gromy matematycznych zadań, ołowiane fale języków obcych, huragany sprawdzianów i klasówek. Oby wasz los nie był losem Syzyfa.*

Godne uwagi były rekwizyty, stroje i charakterystyka uczniów, którzy wcielili

się w role olimpijskich bóstw. Źródłem humoru stały się też wplecione w ich

Ślubowanie z Herkulesem stanowiło prawdziwe wyzwanie

wypowiedzi teksty znanych powszechnie reklam. Powstał spektakl, odwołujący się do uczniowskiej wiedzy o starożytnych bogach i herosach, ale jednocześnie osadzony we współczesnej szkolnej rzeczywistości. Wszyscy świetnie się bawili, także „ofiary” otrzęsin. Po raz kolejny mogliśmy pokazać, że taka impreza nie powinna nikomu kojarzyć się z nieprzyjemnymi odczuciami.

Po otrzęsinach miało miejsce uroczyste ślubowanie przed sztandarem. Akt ten ostatecznie przypieczętował włączenie pierwszoklasistów w szeregi uczniów naszej szkoły. Całość podsumował dyrektor Tadeusz Sperber, który złożył pierwszokom życzenia na wszystkie lata szkolnego życia. Wyraził też uznanie przygotowującym imprezę członkom Samorządu Uczniowskiego i jego opiekunowi i realizatorce *Olimpijskich otrzęsin*.

Opracowała: Elżbieta Olearczyk

W BRZOSOWSKIEJ

„BUDOWLANCE”

W sali gimnastycznej Zespołu Szkół Budowlanych w Brzozowie położono nową nawierzchnię. 30 września nastąpił odbiór techniczny inwestycji. Środki na jej realizację przekazało Starostwo Powiatowe w Brzozowie.

Nawierzchnia złożona z paneli typu „Junckers Beech” zajmuje powierzchnię 437 m². Nowa podłoga zamieniła parkietową, którą ułożono jeszcze w 1972 r. – *Stara podłoga była nie w fatalnym, a tragicznym stanie.*

To prawdziwy ewenement, żeby parkiet w sali gimnastycznej leżał prawie 32 lata – powiedział Jan Prejsnar, dyrektor brzozowskiej „budowlanki”. Wartość inwestycji wyniosła 116,4 tys. zł. Pieniądze na jej realizację przekazało Starostwo Powiatowe w Brzozowie. Uroczyste oddanie nowej nawierzchni

sali gimnastycznej połączone z obchodami Święta Edukacji Narodowej odbyło się 15 października br.

(dk)

Przecięcie wstęgi

Święto Edukacji w ZSB

Koła Polskiego Towarzystwa Schronisk Młodzieżowych przy Zespole Szkół Budowlanych i Zespole Szkół Ekonomicznych w Brzozowie zorganizowały VII Wojewódzki Rajd Szkół Średnich, który odbył się w dniach 25 - 27 września 2003 r. w Bieszczadach z bazą noclegową w Domu Rekolekcyjnym w Rzepedzi.

VII WOJEWÓDZKI RAJD SZKÓŁ ŚREDNICH - RZEPEDŹ 2003

smakuje. Ponieważ uroki Bieszczadów jesienią szczególnie zachwycają przebywających tam turystów, wielu młodych adeptów turystyki powróciło do domu zauroczonych bieszczadzkim pejzażem i jego kolorami. W sumie w rajdzie wzięło udział 120 osób z: ZSE, ZSB i LO w Brzozowie oraz LO w Lesku, ZS w Jedliczu, ZS Nr 1 w Sanoku, ZS Nr 5 w Krośnie, LO w Pilźnie. Trasy rajdu były różnorodne i wcale niełatwe.

I dzień - 25 września 2003 r.

Wola Piotrowa – Tokarnia (777 m) – Kamień (718 m) – Rzepedź

II dzień - 26 września 2003 r.

Komańcza – Prehuki – Duszatyn – Rezerwat „Zwierzło” – Chrysztata (997m) – Dział (828m) – Turzańsk – Rzepedź.

Wiodącym tematem rajdu było poznanie walorów krajoznawczych Bieszczadów, popularyzacja turystyki górskiej kwalifikowanej oraz praktyczne zastosowanie wymogów ekologii.

Podczas rajdu uczestnicy brali udział w konkursach: ekologicznym, turystycznym, wiedzy o PTSM, piosenki turystycznej.

W konkursie ekologicznym uczestnicy wywalczyli następujące miejsca: I miejsce – Agata Wojnar (ZSE Brzozów), II miejsce Kamil Kłoskiewicz (ZS Jedlicze), III miejsce – Kinga Jargas (LO Pilzno).

W konkursie krajoznawczym: I miejsce – Magdalena Sidor (ZSE Brzozów), II miejsce – Kamil Bandrowski (LO Lesko), III miejsce – Łukasz Chruszcz (ZSB Brzozów).

W konkursie wiedzy o PTSM: I miejsce – Bożena Kędra (ZSE Brzozów), II miejsce – Iwona Opałka (LO Lesko), III miejsce – Paweł Owoc (ZSB Brzozów).

W konkursie piosenki turystycznej: I miejsce – grupa z LO w Lesku, II miejsce – grupa z ZSB w Brzozowie, III miejsce – grupa z ZS Nr 5 w Krośnie.

Wprost wymarzona pogoda miała wpływ na wspaniałą atmosferę wśród uczestników rajdu i dodawała wszystkim sił podczas wędrówki. Nawiązano nowe znajomości i przyjaźnie, wszyscy uczestnicy rajdu przyrzekli sobie, że spotkają się na kolejnym VIII Rajdzie Szkół Średnich w 2004 r.

Sponsorami rajdu byli: Starostwo Powiatowe w Brzozowie, Dyrektor ZSE w Brzozowie, Dyrektor ZSB w Brzozowie, Muzeum Regionalne w Brzozowie, Przedsiębiorstwo Produkcyjno- Handlowe „Gran-Pik” w Brzozowie, Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Brzozowie, Piekarnia Romana i Aleksandry Bąk w Przysietnicy, Wytwórnia Wód Mineralnych i Napojów „Połoniny”, Hurtownia Drobiu

Uczniowie z Zespołu Szkół Ekonomicznych

Grupa z Zespołu Szkół Budowlanych

Organizatorzy znaleźli licznych sponsorów, dzięki czemu oprócz wielu atrakcji turystycznych były na rajdzie smaczne gorące posiłki oraz cenne nagrody.

Tradycją rajdu jest bigos, przygotowywany przez młodzież z pionu gastronomicznego ZSE. Serwowany po wędrówce w górach wszystkim bardzo

w Brzozowie, Firma Handlowa „Z.B.J.” w Brzozowie, Firma Handlowo-Usługowa „ZIB” Sp. z o.o. w Brzozowie, Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „Eleo-Budmax” w Brzozowie, Zakład Uboju, Skupu i Przetwórstwa Mięsnego – Masarnia w Brzozowie, Wyroby Cukiernicze w Brzozowie – Wacław Bieńczyk, Zarząd Oddziału PTSM w Krośnie, Kuratorium Oświaty w Rzeszowie, Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie.

W imieniu organizatorów i młodzieży składam serdeczne podziękowania za wsparcie finansowe i wszelką pomoc w zorganizowaniu uroczystości. Do zobaczenia znów za rok

Danuta Słaby
Opiekun SK PTSM przy ZSE
w Brzozowie

JAKOŚĆ W EDUKACJI

*Hasłem wszystkich odnoszących sukces osób,
przedsiębiorstw, szkół i innych organizacji na całym świecie
jest dziś „Jakość”*

Jakość szkoły to:

1. Osiąganie założonych celów
2. Nieustanne doskonalenie
3. Zaspokajanie potrzeb klientów

Według TQM – Total Quality Management znana jest definicja Deminga „Jakość to, co zadowala, a nawet zachwyci klienta”. W dzisiejszej dobie transformacji, aby sprostać wysoko postawionym celom jakości, szkoła powinna być uczącą się organizacją.

W wielu szkołach istnieją już w tym względzie pozytywne doświadczenia. Lekcje otwarte, lekcje koleżeńskie, otwarte zajęcia edukacyjne, hospitacje koleżeńskie, wzajemne obserwacje, przekazywanie sobie informacji zwrotnej, omawianie wewnętrznych problemów, udział w zespołach samokształceniowych są dobrymi przykładami tego, jak wiele można się nauczyć „przy stanowisku pracy” analizując problemy i je rozwiązując.

W uczącej się szkole uczy się każdy bez względu na miejsce zajmowane w strukturze organizacyjnej – uczy się, a nie tylko naucza bądź jest nauczany.

Przykładem otwartych zajęć edukacyjnych było szkolenie dnia 22 października 2003 w Zespole Szkół Budowlanych im. Tadeusza Kościuszki w Brzozowie przeprowadzone przez Firmę Henkel Polska.

Tematem szkolenia było „Zastosowanie nowoczesnych materiałów i technologii Firmy Ceresit i Thomsit”. Celem szkolenia było przedstawienie i zastosowanie w praktyce nowoczesnych materiałów budowlanych, zwrócenie uwagi na jakość materiałów oraz jakość wykonanych robót budowlanych.

W szkoleniu udział wzięli uczniowie zasadniczej szkoły zawodowej o kierunku posadzkarz (w bieżącym roku szkolnym czeka ich egzamin zewnętrzny potwierdzający kwalifikacje zawodowe), uczniowie technikum budowlanego, nauczyciele praktycznej nauki oraz nauczyciele teoretycznych przedmiotów zawodowych. Szkolenie profesjonalnie przeprowadził Jacek Poźniak – doradca techniczny wraz z dwoma pracownikami Firmy. Prezentacja poparta została pokazem praktycznym. Prowadzący szkolenie w sposób fachowy i profesjonalny przedstawili zastosowanie materiałów oraz odpowiedni sposób postępowania przy rozwiązywaniu problemów technologicznych, w szczególności związanych z przygotowaniem podłoża, mocowaniem i spoinowaniem posadzki okładziny ceramicznych. Uzyskane informacje oraz praktyczny pokaz wniósł w program zajęć edukacyjnych nowe treści z zakresu zastosowania nowych technologii stosowanych w budownictwie oraz sztuki prezentacji. Uczestnicy wykazali bardzo duże zainteresowanie tematyką szkolenia. Ewaluację szkolenia przeprowadziła Teresa Florczak.

Firma Henkel Polska S.A. przekazała na rzecz szkoły zestaw pomocy dydaktycznych. Każdy uczestnik szkolenia otrzymał materiały promocyjne i szkoleniowe.

Prezentacja systemów izolacyjnych

Doradca techniczny firmy Henkel Polska S.A. podczas pokazu

Zatem „można inaczej” – uczymy się od najlepszych.

Szkolenie w formie nieodpłatnej zorganizowane zostało dzięki staraniom Teresy Florczak przy współudziale Tomasza Kaczkowskiego.

Korzyści płynące ze współpracy i współdziałania można z powodzeniem odnieść do uczenia się. Współpracując i współdziałając w procesie uczenia się możemy osiągnąć więcej, lepiej i szybciej.

„Ludzie nauczają po to, żeby wspomagać uczenie się innych ludzi” (R.M. Gagne).

Opracowała: Teresa Florczak
doradca metodyczny przedmiotów zawodowych

Dyrektor Zespołu Szkół Ekonomicznych w Brzozowie – Tadeusz Sperber serdecznie dziękuje wszystkim, którzy przyczynili się do powstania nowej pracowni techniki biurowej w Zespole Szkół Ekonomicznych w Brzozowie oraz do odnowienia wejścia do szkoły od strony podwórza.

Szczególne wyrazy wdzięczności kieruje pod adresem instruktorów i uczniów z ZSB w Brzozowie, którzy bezpłatnie wykonali prace remontowe w ramach praktyk zawodowych. Podziękowania należą się również sponsorom: Januszowi Supłowi – nauczycielowi ZSE w Brzozowie oraz Radzie Rodziców.

Lucyna Szydłowska prowadzi zajęcia w pracowni techniki biurowej

Sport w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym

Ruch sportowy w szkolnictwie specjalnym organizowany jest przez stowarzyszenie „Sprawni-Razem”. Jest to organizacja masowa o charakterze sportowym i działa głównie na rzecz osób upośledzonych w stopniu lekkim oraz ich rodzin. Podstawowym celem jest stwarzanie tym osobom jak najlepszych warunków do ich rozwoju, oraz sprawności fizycznej poprzez systematyczne uprawianie ćwiczeń ruchowych, oraz organizowanie treningów, zawodów sportowych od szczebla szkolnego poprzez makroregiony, zawody międzynarodowe, do paraolimpiady włącznie.

W ramach rywalizacji sportowej dzieci specjalnej troski z naszego Ośrodka biorą aktywny udział, niejednokrotnie zdobywając wysokie miejsca na arenie ogólnopolskiej. W tym roku uczestniczyliśmy w wielu imprezach.

W dniach 28-30 marca br. odbyły się Mistrzostwa Polski w Tenisie Stołowym w Ciechanowie. W ramach turnieju kwalifikacyjnego, który odbył się w Brzozowie awans wywalczyły dwie zawodniczki SOSW Brzozów. W trakcie rozgrywek ostatecznie Agnieszka Mazur zajęła 6 miejsce, a Kasia Stankiewicz 8 w Polsce.

Kolejną imprezą rangi ogólnopolskiej był „CROSS OSTRZESZOWSKI” - Mistrzostwa Polski w Biegach Przełajowych na dystansie 1500 m. Brało w nich udział trzech naszych wychowanków: Mazur Agnieszka (8 lokata), Herbut Katarzyna (10 lokata), Dżoń Piotr (23 lokata).

W dniach 23-25 maja br. miały miejsce Mistrzostwa Polski w Piłce Nożnej PTSS „Sprawni Razem”. Reprezentacja woj. podkarpackiego, w tym uczniowie naszego Ośrodka: Piotr Kielar, Marcin Kufel pod opieką zespołu trenerskiego: T. Dobrowolski (Brzozów), R. Peszko (Rzeszów), Z. Łączak (Mielec) zdobyła złoty medal.

Reprezentacja woj. podkarpackiego na Mistrzostwach Polski w Piłce Nożnej PTSS „Sprawni Razem”

W trakcie rywalizacji wojewódzkiej IV Podkarpackich Igrzysk Lekkoatletycznych (Rzeszów, 11.05.03) czworo naszych podopiecznych wywalczyło kwalifikację do Mistrzostw Polski LA w Sopocie (6-8.06.03). Na imprezie tej uczennica SOSW Brzozów Agnieszka Mazur wywalczyła brązowy medal w biegu na dystansie 3000 m, natomiast na dystansie 800 m zajęła 4 lokatę, przegrywając „brąz” o 1 sekundę.

Kolejną imprezą rangi ogólnopolskiej, w której nasi wychowankowie odegrali wielką rolę były Mistrzostwa Polski w Piłce Nożnej Kobiet (Łódź, 19 - 20.09.03). Reprezentacja województwa podkarpackiego złożona z zawodniczek SOSW

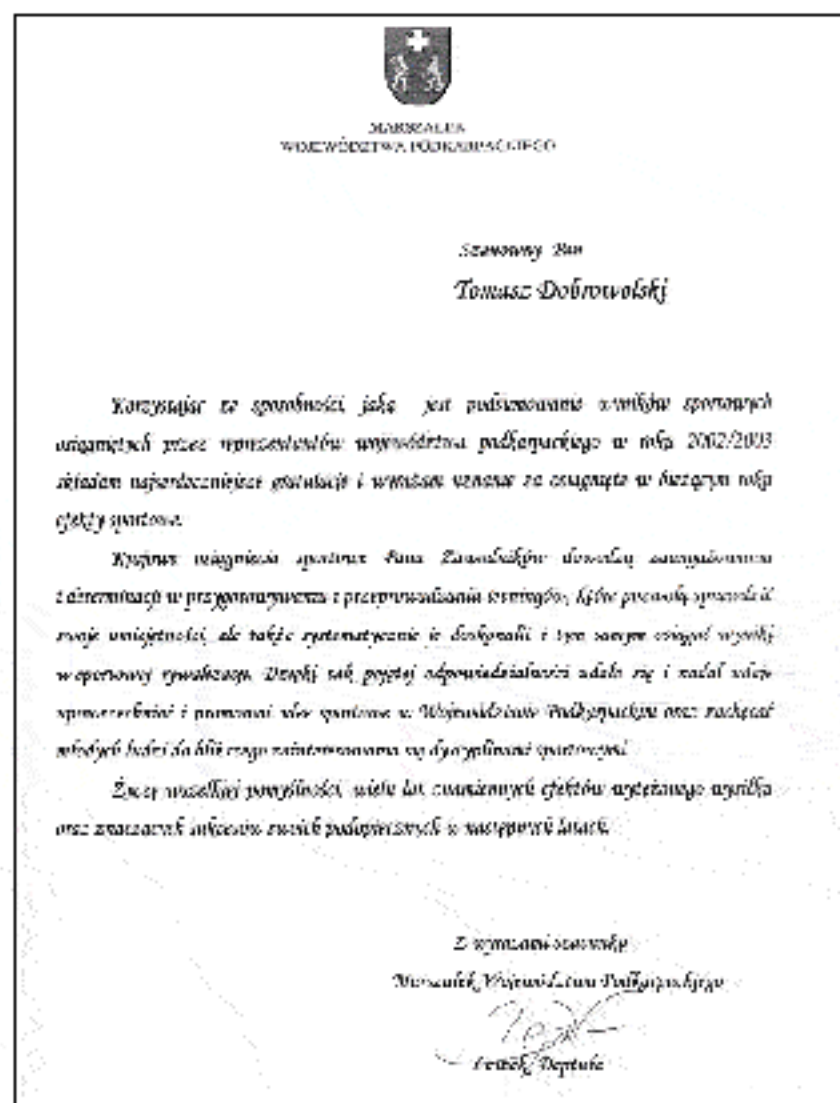
Brzozów (A. Mazur, K. Stankiewicz, M. Knurek) oraz zawodniczek ZSS Rzeszów, wywalczyła wicemistrzostwo Polski, przegrywając mecz finałowy w rzutach karnych z reprezentacją woj. kujawsko-pomorskiego.

Agnieszka Mazur - brązowa medalistka w biegu na 3000 m

W dniach 3-4 października br. w Elblągu odbyły się Jesienne MP w biegach przełajowych, gdzie nasza uczennica A. Mazur zajęła 8 miejsce.

25 listopada br. w Rzeszowie podsumowano wyniki sportowe osiągnięte przez reprezentantów woj. podkarpackiego w roku 2002/03. Nasi wychowankowie wraz z opiekunami, Dyrektor SOSW Brzozów Barbarą Kozak oraz Tomaszem Dobrowolskim, zostali zaproszeni na tę imprezę. Marszałek Woj. Podkarpackiego Leszek Deptuła wręczył im okolicznościowe dyplomy oraz nagrody rzeczowe.

Tomasz Dobrowolski

POWIATOWY URZĄD PRACY

ul. Rynek 9, 36-200 Brzozów

tel. (0-13) 43-421-37, (0-13) 43-421-49, fax. (0-13) 43-421-48

OBRAZ BEZROBOCIA W NASZYM POWIECIE

Na koniec października br. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Brzozowie zarejestrowane były 7.284 osoby bezrobotne. Porównując te dane z początkiem 2003 r., kiedy zarejestrowanych było ponad 8.400 bezrobotnych, stwierdzić należy, że mimo dużych trudności na lokalnym rynku pracy, m.in. dzięki tzw. robotom sezonowym i środkom finansowym przeznaczonym na aktywizację zawodową, programami rynku pracy objętych zostało ponad tysiąc osób bezrobotnych.

Z analizy danych o bezrobociu wynika, że do specyficznych cech rynku pracy w powiecie brzozowskim należy zaliczyć:

- jedną z najwyższych stóp bezrobocia wśród powiatów województwa podkarpackiego, co m.in. ma wpływ na uznanie powiatu za zagrożony szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym,
- przewagę wśród bezrobotnych osób zamieszkujących obszary wiejskie (ponad 90%). Dodatkowym problemem jest również bezrobocie ukryte na terenach wiejskich,
- za małą w stosunku do potrzeb liczbę ofert pracy,
- znaczne zróżnicowanie bezrobocia według grup wiekowych. Największą grupę wśród bezrobotnych stanowią osoby młode w przedziale wiekowym od 18 do 24 lat – ponad 1900 osób i w przedziale wiekowym od 25 do 34 lat – 2434 osoby,
- znaczne zróżnicowanie bezrobotnych według poziomu wykształcenia. Zdecydowaną większość stanowią osoby

z wykształceniem podstawowym i zasadniczym zawodowym (ponad 5000 osób),

- znaczny udział długotrwale bezrobotnych, tj. osób poszukujących pracy przez okres dłuższy niż rok. Wśród tej kategorii dużą grupę stanowią osoby młode nie posiadające doświadczenia zawodowego.

Prowadzone przez Powiatowy Urząd Pracy w Brzozowie w br. działania w ramach posiadanych środków Funduszu Pracy skierowane były w zdecydowanej większości na aktywizację absolwentów (program „Pierwsza Praca”) i osób długotrwale bezrobotnych (program „Szansa na pracę”).

W 2003 r. PUP w Brzozowie na realizację aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu dysponował kwotą 3,7 mln. Dzięki tym środkom pracę znalazło ponad 1200 osób bezrobotnych. Do prac interwencyjnych skierowano 364 osoby, w ramach umów absolwenckich 161 osób. Pracę w ramach robót publicznych podjęło 161 osób, a na staże absolwenckie skierowano 376 absolwentów. W różnego rodzaju szkoleniach uczestniczyło 125 osób, a pożyczki na rozpoczęcie prowadzenia działalności gospodarczej otrzymało 12 bezrobotnych. Wydatkowana została także kwota 192 tys. złotych na pożyczki dla pracodawców na utworzenie dodatkowych miejsc pracy.

Opracował: Józef Kołodziej
Kierownik Powiatowego Urzędu Pracy
w Brzozowie

Zarejestrowani bezrobotni wg stanu na 31.10.2003r.

Struktura bezrobotnych wg wykształcenia i płci

Wykształcenie	Liczba bezrobotnych	kobiety	mężczyźni
Wyższe	191	138	53
Podstawne i średnio zawodowe	722	1130	592
Średnie ogólnie	277	230	17
Zaawansowane zawodowe	306	1526	1578
podstawowe	990	930	1060
Ogółem	7284	3954	3330

Struktura zarejestrowanych bezrobotnych z podziałem na gminy

Wydział	Liczba bezrobotnych	kobiety	mężczyźni	z prawem do zasiłku	bez prawa do zasiłku
Miejsce Brzozów	720	368	352	139	581
Gmina Brzozów	2208	1186	1022	301	907
Gmina Dornbradz	709	387	322	95	614
Gmina Jzdnia	091	613	478	128	903
Gmina Kaczów	855	509	346	159	696
Gmina Jasienica	706	385	321	143	563
Gmina Nodrzec	995	515	480	190	805
Razem:	7284	3954	3330	1155	6129

Oferty pracy jakimi dysponuje PUP w Brzozowie na dzień 03. 12. 2003 r.

1. Szwaczka
2. Sprzedawca
3. Technik elektroniki
4. Kucharz (praca w Sanoku)
5. Tapicer

6. Kierowca C+E
7. Akwizytor
8. Przedstawiciel Funduszy Emerytalnych
9. Mechanik (wykształcenie wyższe)

Tradycja ludowa jako źródło dochodu

W październiku ruszyła pierwsza w powiecie brzosowskim wspólna inicjatywa przeciwdziałająca bezrobociu. Dzięki przedsięwzięciu "Rzemiosło i rękodzieło artystyczne twoją szansą" pojawiła się możliwość podjęcia własnej działalności gospodarczej lub uzyskania źródła dochodów dla bezrobotnych kobiet z terenu powiatu. Projekt opiera się o lokalne zasoby i tradycje oraz zakłada ochronę zanikających zawodów, a środki na jego sfinansowanie przyznała Fundacja Karpacza.

Powiat brzosowski jest zagrożony strukturalnym bezrobociem, stąd ważne jest każde działanie, ograniczające to niekorzystne zjawisko. Brak pracy najbardziej dotyka mieszkające na terenach wiejskich kobiety w wieku produkcyjnym. Jednocześnie niewykorzystany jest potencjał tkwiący w lokalnym dorobku kulturowym regionu brzosowskiego (tradycje rękodzielnicze, zwłaszcza koronczarstwo i hafciarstwo). Dotąd brakowało pomysłów na jego wykorzystanie w walce z bezrobociem.

Nowatorstwo pomysłu polega na próbie wprężenia w obrót gospodarczy i wypracowania zysku z własnego dziedzictwa kulturowego. Do tej pory bowiem folklor bywa traktowany jako zazwyczaj marginalne zjawisko, z natury nieprzynoszące dochodu. – *Sprawa ma podwójny wymiar: ekonomiczny i społeczny. Po pierwsze chcielibyśmy aktywizować zawodowo bezrobotne kobiety, zwłaszcza absolwentki. Poka-*

zać, że nie są skazane na marazm, że można dać sobie radę samemu nawet w tak trudnych warunkach – mówi autorka i koordynator projektu, zastępca kierownika Powiatowego Urzędu Pracy w Brzosowie Małgorzata Matelowska. – Z drugiej strony, jeśli się nie zajmiemy rękodziełem, np. niepopularnym dzisiaj haftem, nie rozwiniemy tych zainteresowań, to bogata tradycja i unikalne zawody będą skazane na stopniową zagładę.

Edukacją są objęte kobiety o predyspozycjach w zakresie rękodzieła artystycznego. Program składa się z trzech etapów. Najpierw Powiatowy Urząd Pracy zorganizował warsztaty „Odmień swoje życie” z zakresu wprowadzenia na rynek pracy oraz kształtowania postaw przedsiębiorczych – „Od pomysłu do realizacji”. Następnie, w listopadzie, w Małopolskim Uniwersytecie Ludowym odbył się 2-tygodniowy praktyczny kurs hafciarstwa i koronczarstwa w wymiarze 112 godzin. Trzeci etap to zajęcia z podstaw przedsiębiorczości (funkcjonowanie mechanizmów rynkowych, konkurencja, formy prawne przedsiębiorstw, struktura, uruchomienie i prowadzenie działalności gospodarczej).

Przedsięwzięciu patronuje Starostwo Powiatowe w Brzosowie. – *Cenne jest w naszej sytuacji wykorzystanie każdej szansy na zdobycie kwalifikacji zawodowych i możliwości zarobkowania wśród bezrobotnych kobiet. Nie bez znaczenia jest też ochrona ginących*

zawodów, często występujących tylko w jednej wsi (np. hafty haczowskie), a także okazja wypromowania własnego, lokalnego produktu – komentuje program Starosta Brzosowski - Zygmunt Błaż.

Warto podkreślić, że projekt jest tworzony miejscowymi siłami z wykorzystaniem lokalnych tradycji i zasobów. Zaangażowane w jego realizację są instytucje reprezentujące trzy różne sektory: samorządu (Starostwo Powiatowe, Powiatowy Urząd Pracy), organizacji pozarządowych (Małopolski Uniwersytet Ludowy) oraz grupy małych i średnich firm (KORONKI S.A.).

Brzosowskie KORONKI zadeklarowały odbiór oraz pomoc w sprzedaży prac i wyrobów tak w trakcie trwania kursu, jak i w okresie późniejszym. Wyroby muszą spełniać określone wymagania jakościowo-estetyczne. – *Jestem zainteresowany, żeby eksportować wyroby rękodzielnicze z regionu brzosowskiego i Podkarpacia – zapewnia Paweł Junka – prezes firmy KORONKI S.A. – Już w listopadzie hafty haczowskie były prezentowane na targach włókienniczych we Francji, a w styczniu pokażemy je we Frankfurcie nad Menem.*

Organizatorzy zakładają, że po zakończeniu programu ponad połowa uczestniczek podejmie pracę, pracę na zlecenie, rozpocznie działalność gospodarczą lub będzie kontynuować szkolenie podwyższające kwalifikacje zawodowe.

(dk)

ZARZĄD DRÓG POWIATOWYCH W BRZOSOWIE

W okresie ostatnich dwóch miesięcy wykonano prace związane z remontem mostów drewnianych w miejscowości: Siedliska, Domaradz-Podchyb, Blizne oraz Hłudno. W trakcie remontu mostów została dokonana wymiana częściowa pokładu dolnego oraz pokładu górnego w całości, a także dyłowanie mostu oraz odnowa barier. Ponadto w miejscowości Izdebki, na odcinku drogi w kierunku Baryczy, zamontowano 200 mb. bariery ochronnej dla zabezpieczenia skarpy drogowej. Zatrudniona grupa pracowników w ramach robót publicznych wykonała odkrzaczanie i odmulanie rowów. Łącznie wykonano około 5 km tego rodzaju prac, m. in. w Haczowie, Uluczu, Jabłonce, Golcovej i Brzosowie.

W miejscowościach: Haczów, Jabłonica Polska, Jasienica Rosielna, Brzosów, Stara Wieś, Blizne, Humniska,

Wara, Siedliska wykonano remonty częściowe nawierzchni. Do tego celu wykorzystano 30 ton masy bitumicznej.

W ramach środków powodziowych w Izdebkach wykonano dwa odcinki nakładki bitumicznej o łącznej długości 875 mb. wraz z dwoma przepustami przez drogę.

Aktualnie w opracowaniu znajduje się plan wyrębu drzew w pasie dróg powiatowych, co poprawi estetykę dróg, jak i przyczyni się do pozyskania drewna na wykonanie remontów mostów w przyszłym roku.

Zarząd Dróg Powiatowych opracował Harmonogram Zimowego Utrzymania Dróg, który został zatwierdzony przez Zarząd Powiatu. Dla zapewnienia właściwego utrzymania dróg w okresie zimowym zakupiono 150 m³ piasku oraz około 500 m³ żużla.

Kazimierz Tympański
Kierownik ZDP

POWIATOWA STACJA SANITARNO - EPIDEMIOLOGICZNA W BRZOSZOWIE

ul. Moniuszki 17, 36-200 Brzozów tel./fax (0-13) 43-414-59

Epidemiologia zakażeń szpitalnych

Epidemiologia zakażeń szpitalnych to dział obejmujący zagadnienia związane z badaniem, opisem i ustalaniem przyczyn oraz praw pojawiania się chorób o etiologii drobnoustrojowej u chorych przebywających w szpitalu, jak też ze sposobami zapobiegania tym zakażeniom. Oparta jest na wiadomościach z epidemiologii ogólnej, jak również na wiedzy dotyczącej mikrobiologii klinicznej i epidemiologii chorób zakaźnych.

Zakażenia szpitalne stanowią obecnie jedno z najpoważniejszych wyzwań dla polskiej i światowej medycyny. Coraz więcej ukazuje się publikacji, rekomendacji odnośnie zasad kontroli zakażeń. Po wielu latach doszło do uchwalenia nowej ustawy o chorobach zakaźnych i zakażeniach. Nadzór nad zakażeniami stanowi w współczesnej medycynie wyznacznik jakości usług medycznych w danym zakładzie.

Doświadczenia wielu państw, które od dziesiątków lat skutecznie wdrażają programy kontroli infekcji oraz obecna ustawa, wpływają zasadniczo na tworzenie odpowiednich systemów kontroli zakażeń szpitalnych w polskich szpitalach. Pod pojęciem zakażenia szpitalne rozumiemy wszystkie zakażenia, jakie rozwijają się u pacjentów lub personelu medycznego w związku z pobytem w szpitalu. Całkowite wyeliminowanie tych zakażeń jest niemożliwe, ale ograniczenie

do minimum powinno być celem działania wszystkich osób odpowiedzialnych za opiekę medyczną. Bez współpracy pracowników ochrony zdrowia na wszystkich szczeblach nie można osiągnąć poprawy sytuacji epidemiologicznej, a zapobieganie zakażeniom szpitalnym wymaga w początkowym okresie, obok niezbędnych inwestycji, ustawicznego podnoszenia kwalifikacji poziomu wiedzy, zmiany dotychczasowych nawyków i podniesienia osobistej dyscypliny personelu medycznego.

Reforma systemu opieki zdrowotnej oparta jest na kontraktowaniu usług oraz monitorowaniu jakości i kosztów opieki medycznej, w naturalny sposób powoduje zmianę sposobu myślenia kadry kierowniczej i personelu szpitala. Trwające badania pozwoliły wprowadzić szereg szczegółowych standardów i procedur higienicznych. Mimo to zakażenia szpitalne są jedną z głównych chorób zakaźnych i dotyczą wszystkich szpitali. Najczęściej występują zakażenia ran po operacyjnych, układu oddechowego i moczowego oraz skóry.

Liczne są zakażenia endogenne – wywołane przez własną florę pacjenta i nie zawsze można im zapobiec. W każdym szpitalu, a także w innych placówkach służby zdrowia, powinna być przeprowadzona racjonalna polityka dezynfekcyjna, wybór metod i środków, opracowane procedury postępowania, co jest zadaniem zespołu do spraw zakażeń szpitalnych.

Opracowane procedury powinny być wdrożone oraz przestrzegane, ponieważ należy zmniejszyć do minimum narażenia na zakażenia zarówno pacjentów jak i personelu medycznego.

*Opracował: Janusz Kindelski
Dyrektor Powiatowej Stacji
Sanitarnej-Epidemiologicznej
w Brzozowie*

Co pewien czas przypominamy, który z dzielnicowych obsługuje poszczególne części miasta i wieś powiatu. Warto o tym wiedzieć, gdyby zachodziła potrzeba kontaktu z tym policjantem, jego rady, pomocy lub w przypadku innych zdarzeń, gdzie obecność dzielnicowego zdaniem Państwa jest nieodzowna.

BRZOSZÓW – MIASTO I GMINA – obsługuje zespół dzielnicowych tel. 43-08-342, pracę ich nadzoruje – specjalista sekcji prewencji – aspirant Zdzisław TOCZEK, tel. 43-08-347

1. aspirant Bogusław DUTKOWSKI - Brzozów (prawa strona od ulic): Rzeszowska, Legionistów, Kościuszkę, Mickiewicza, 3-Maja oraz inne ulice po tej stronie miasta
2. młodszy aspirant Waldemar ADAMCZAK – Brzozów (lewa strona od ww. ulic w tym osiedla przy ul. Piastowej, ks. Bielawskiego i Kopernika)
3. starszy posterunkowy Michał BRODOWSKI - Brzozów (Borkówka i Widacz) oraz Stara Wieś
4. podkomisarz Krzysztof OBLÓJ - Humniska
5. sierżant sztabowy Zenon MYĆKA - Przysietnica
6. sierżant sztabowy Bogdan PIOTROWSKI - Grabownica
7. starszy posterunkowy Zbigniew CHUDZIKIEWICZ - Górki, Turze Pole i Zmiennica

**REWIR DZIELNICOWYCH W DOMARADZU,
TEL. 43-08-371**

KIEROWNIK REWIRU aspirant Edward WOŹNIAK

KOMENDA POWIATOWA POLICJI W BRZOSZOWIE

POLICJA

RADZIMY · UCZYMYSZ · PRZESTRZEGAMY
Jak nie stawać się ofiarą przestępstwa.
Jak żyć bezpiecznie.

1. sierżant sztabowy Krzysztof SKOTNICKI – Domaradz
2. młodszy aspirant Dariusz FILUS - Golcowa
3. Kierownik Rewiru aspirant Edward WOŹNIAK - Barycz

REWIR DZIELNICOWYCH W DYDNI, TEL. 43-08-372

KIEROWNIK REWIRU – aspirant Jan OGRODNIK

1. starszy aspirant Adam ZAREMBA – Dydnia - Niebocko
2. starszy posterunkowy Witold ZUBEL - Końskie – Krzemienna – Temeszów - Witryłów – Ulucz – Obarzym - Niewistka, Jabłonica Rуска
3. starszy aspirant Roman KORYTO – Jabłonka, Grabówka – Wydrna - Krzywe

REWIR DZIELNICOWYCH W HACZOWIE,**TEL. 43-08-373,****KIEROWNIK REWIRU** – młodszy aspirant Jerzy DUDYCZ

1. sierż. sztab. Mariusz ZAJĄC – Haczów

2. sierżant Paweł KONOPKA – Trześniów – Buków – Jasionów

3. młodszy aspirant Piotr FRYDRYCH – Jabłonica Polska
– Malinówka – Wzdów**REWIR DZIELNICOWYCH W JASIENICY ROSIELNEJ,****TEL. 43-06-007****KIEROWNIK REWIRU** – sierżant sztabowy Krzysztof PELCZAR1. młodszy aspirant Stefan SZPIENIK – Jasienica Rosielna
– Orzechówka

2. sierżant sztabowy Wiesław MAZUR – Blizne

3. KIEROWNIK REWIRU – sierżant sztabowy Krzysztof PELCZAR obsługuje Wolę Jasienicką

REWIR DZIELNICOWYCH W NOZDRZCU,**TEL. 43-08-375**1. starszy posterunkowy Bogdan MILCZANOWSKI – Nozdrzec
– Siedliska – Huta Poręby – Wołodź

2. młodszy aspirant Marek SOWA – Wara, Izdebki

3. starszy aspirant Wiesław HADAM – Hłudno – Wesola

PODPALILI DOM CHCĄC WYLUDZIĆ ODSZKODOWANIE

6 września br. policja w Brzozowie została powiadomiona przez mieszkańców wsi Wara o pożarze w jednym z niezamieszkałych domów. Zgłaszający podejrzewali, że jest to podpalenie, gdyż zanim dobiegli do płonącego budynku palili się jego wewnętrzne ściany. Widzieli także kilku młodych ludzi, którzy szybko odjechali samochodem.

Brzozowska KPP podjęła natychmiast działania, kierując na drogi wokół Wary radiowozy. Jadące przed jednym z nich auto zwolniło, a następnie zdecydowanie przyspieszyło. Podejrzany samochód zatrzymano. Czterej jadący w nim mężczyźni – mieszkańcy jednego z miast na Śląsku – nie potrafili powiedzieć, co robią na terenie naszego powiatu. Ubranie jednego z nich czuć było ropą lub benzyną. Wszyscy zostali tymczasowo zatrzymani.

Kolejny z patroli penetrując teren znalazł pojemniki z resztkami benzyny, należące do podpalaczy. W toku przesłuchań zatrzymani przyznali się do podpalenia.

Budynek w Warze był własnością rodziny jednego ze sprawców, podpalając go chcieli wyłudzić od firmy ubezpieczeniowej odszkodowanie.

Za umyślne podpalenie grozi kara pozbawienia wolności od jednego do 10 lat.

ŚMIERTELNY WYPADEK NA KRAJOWEJ „9” W JASIENICY ROSIELNEJ

9 listopada br., na krajowej „9” doszło do tragicznego w skutkach wypadku drogowego. Kierująca fordem- eskortem 30-letnia mieszkanka Wieliczki, na ostrym łuku drogi zjechała na przeciwny pas ruchu i uderzyła w jadący z naprzeciwka fiat 126 p, kierowany przez 69 letniego mieszkańca Rogów „Małuch” w wyniku uderzenia wpadł do przydrożnego rowu, a kierowca odniósł liczne obrażenia i stracił przytomność. Pomimo szybkiego przyjazdu karetki Pogotowia Ratunkowego i przeprowadzonej reanimacji, kierowca fiata zmarł.

Wiele miejsc na odcinku Domaradz – Jasienica Rosielna krajowej „9” należy do szczególnie niebezpiecznych, obowiązuje tam ograniczanie prędkości do 50 km/h. Warto o tym pamiętać!

47 TYSIĘCY PACZEK PAPIEROSÓW

W ostatnim czasie kilkakrotnie informowaliśmy w codziennej prasie o kolejnych ujawnieniach przez policję papierosów bez polskich znaków akcyzy skarbowej, przewożonych przez powiat brzozowski. Podsumowaliśmy dotychczasowe wyniki i możemy powiedzieć, że zatrzymano łącznie około 47 tysięcy paczek papierosów różnych gatunków o wartości rynkowej 212 tysięcy złotych. Gdyby trafiły na rynek nastąpiłoby uszczuplenie skarbu państwa na kwotę około półtora miliona złotych. Warto dodać, że udało się ustalić, iż w Krakowie jest nielegalnie przechowywanych ponad kolejne 4 tysiące paczek papierosów bez polskich znaków akcyzy.

Przewożący papierosy, głównie mieszkańcy podprzemyskich wsi, wykazywali się znaczną pomysłowością w ich ukryciu. Obok chowania ich np. w pudełkach po margarynie, czy w wielkich workach jutowych, paczki z papierosowymi kartonami ukrywano pod workami z warzywami, pod belami materiałów. Jeden z przemytników wymontował nawet tylne siedzenie w aucie i ułożył kartony w formie tegoż siedzenia.

Każdemu ze sprawców grozi kara pozbawienia wolności do lat 2 lub grzywna w wysokości 18240 zł (720 stawek dziennych), albo obu tym karom łącznie.

*Rzecznik Prasowy Policji
nadkomisarz Jan Wołak*

COMPUTERY
 - akcesoria
 - upgrade
 - rozliczenia
 - zestawy na zamówienie
 - usługi internetowe

F.U.H
SERWIS
HOTIS

ADA@NET
 ul. Mickiewicza 10
 36-200 Brzozów
 tel. (0...13) 43-43-226
 (budynek Telekomunikacji, wejście z tyłu)

NAJTANIEJ NA PODKARPACIU !!!

**KOMENDA POWIATOWA
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
W BRZOSOWIE**

ul. A. Mickiewicza 1, 36 - 200 Brzozów
tel. (013) 43-411-41, fax. (013) 43-44-000
e-mail: kpbrzozow@podkarpacie.straz.pl
<http://straz-brzozow.w.interia.pl>

PRZYPOMINAMY I PRZESTRZEGAMY!

Szczególnie w okresie grzewczym każdego roku straż pożarna odnotowuje zwiększoną liczbę zdarzeń związanych pośrednio lub bezpośrednio z ogrzewaniem mieszkań (budynków). Również i w naszym regionie występują przypadki pożarów związanych z ogrzewaniem budynków. W okresie od 1 października 2002 do 31 kwietnia 2003, czyli w okresie jesienno - zimowym i wiosennym, na terenie naszego powiatu odnotowano 18 pożarów tego typu, w tym 5 pożarów w kotłowniach budynków mieszkalnych, 10 pożarów sadzy w przewodach kominowych oraz 3 pożary, które powstały w wyniku nieprawidłowości konstrukcyjnych w przewodach kominowych.

Ponownie więc apelujemy do mieszkańców powiatu o sprawdzenie szczelności i drożności przewodów kominowych (spalinowych), szczególnie teraz w okresie rozpoczętego okresu grzewczego.

W OKRESIE JESIENNO-ZIMOWYM SPRAWDŹMY STAN UŻYTKOWANYCH URZĄDZEŃ GRZEW CZYCH I PRZEWODÓW KOMINOWYCH

Podstawową zasadą bezpieczeństwa pożarowego jest to, że w obiektach oraz na terenach przyległych do nich zabronione jest wykonywanie czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenianie się, bądź utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji. W szczególności zabronione jest przechowywanie materiałów palnych w odległości 0,5 m od urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury powyżej 100 °C. Ponadto nie wolno użytkować elektrycznych urządzeń grzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta. Zabrania się także stosowania na osłony punktów świetlnych materiałów palnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości co najmniej 5 cm od żarówki.

Szczególne zagrożenia powodują nieszczelne przewody kominowe, przewody przylegające do palnych elementów konstrukcji lub wprowadzone do przewodów wentylacyjnych. Niewłaściwa częstotliwość czyszczenia przewodów kominowych powoduje nadmierne nagromadzenie w nich sadzy, co w końcowym efekcie prowadzi do jej zapalenia. Równie niebezpieczne pożarowo i groźne w skutkach są uszkodzenia i niewłaściwa eksploatacja różnego rodzaju urządzeń gazowych.

Gaz w połączeniu z powietrzem tworzy bardzo niebezpieczną mieszaninę wybuchową. Instalacje gazowe muszą być starannie konserwowane, a w przypadku jakiegokolwiek uszkodzenia lub usterki natychmiast w prawidłowy sposób i przez uprawnione osoby naprawiane lub wymieniane na nowe. Wszelkie nieprawidłowości w tym zakresie mogą doprowadzić do wywołania pożaru.

Przypominamy ponownie, że zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami właściciele, zarządcy lub użytkownicy obiektów, w których odbywa się proces spalania paliwa stałego, ciekłego lub gazowego, są obowiązani do usuwania zanieczyszczeń z przewodów spalinowych: 1) od palenisk opalanych paliwem stałym - co najmniej 4 razy w roku, 2) od palenisk opalanych paliwem płynnym i gazowym - co najmniej dwa razy w roku, 3) od palenisk zakładów zbiorowego żywienia i usług gastronomicznych - co najmniej raz w miesiącu, jeżeli przepisy miejscowe nie stanowią inaczej.

We wszystkich obiektach, należy również sprawdzać drożność przewodów wentylacyjnych i usuwać ewentualne zanieczyszczenia z tych przewodów co najmniej raz w roku, jeżeli większa częstotliwość nie wynika z warunków użytkowych. Mogą one bowiem oprócz podstawowego zadania bieżącej wentylacji pomieszczeń likwidować lub zmniejszać zagrożenia wynikłe z nieszczelności lub zatkania przewodów kominowych, spalinowych.

INFORMACJA O ILOŚCI DZIAŁAŃ PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ W BRZOSOWIE W OKRESIE OD 11. 09. 2003r. DO 15. 11. 2003r.

Straż Pożarna interweniowała w ww. okresie 62 razy, w tym odnotowano:

- **7 pożarów** (w działaniach związanych z pożarami brało udział 15 zastępów straży pożarnej liczących łącznie 72 ratowników PSP i OSP)
- **54 miejscowe zagrożenia** (w działaniach związanych z miejscowymi zagrożeniami brało udział 55 zastępów w składzie 182 ratowników)
- **1 alarm fałszywy**

Ilość akcji interwencyjnych w powiecie od początku roku 2003 do 15.11.br. wynosiła 534, w tym:

- pożarów - 163
- miejscowych zagrożeń - 357
- alarmów fałszywych - 14

Informacje zebrał i opracował:
Rzecznik Prasowy Komendanta Powiatowego
PSP w Brzozowie st. asp. Bogdan Biedka

Rak piersi - fakty i mity cz. II

Nowotwór piersi jest chorobą bardzo podstępna, często nie daje żadnych objawów czy dolegliwości ze strony innych układów. Dlatego warto wiedzieć więcej o tej chorobie, warto także pamiętać i przyzwyczaić się do samokontroli piersi przynajmniej raz w miesiącu. To prosta i nieskomplikowana czynność pozwalająca kontrolować stan gruczołów piersiowych. Nie wolno się bać badań profilaktycznych organizowanych przez wyspecjalizowane ośrodki, gdyż im wcześniej wykryta zmiana, tym leczenie jest prostsze i o wiele skuteczniejsze!

Co to jest nowotwór ?

Nowotwór jest to złożony proces patologiczny przebiegający w komórce prawidłowej, która przestaje podlegać normalnym mechanizmom kontrolującym wzrost i różnicowanie komórek. Początkowo dzieje się to w miejscu pierwotnej zmiany, potem dochodzi do naciekania otaczających tkanek, wreszcie do przemieszczania i namnażania się zmienionych komórek w miejscach odległych (tworzą się przerzuty). W języku potocznym utarło się mówić „rak” na wszystkie nowotwory złośliwe, ponieważ najczęstszymi nowotworami złośliwymi są właśnie raki (ponad 90%).

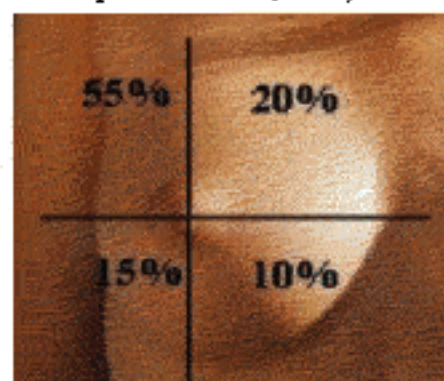
Czynniki ryzyka, to warto wiedzieć!

Są to dane wyodrębnione poprzez lata obserwacji zapadalności na nowotwór sutka oraz w wyniku badań statystycznych. Na ich podstawie można określić przypuszczalne ryzyko wystąpienia choroby.

- **pleć** – częściej chorują kobiety
 - **dziedziczność** – ryzyko zachorowania wzrasta co najmniej dwukrotnie, dotyczy to krewnych prostej linii, jeżeli rak sutka wystąpił u matki, siostry, babki a także ciotki
 - **wiek** – ryzyko zachorowania wzrasta wraz z wiekiem
 - **krwawienie miesięczne** – pierwsze wczesne, przed 13 r. ż.
 - **menopauza** – późna, po 52 r. ż.
 - **rasa** – częściej chorują kobiety rasy białej
 - **bezdzielnosc** – kobiety, które nie rodziły, mają dwu lub nawet trzykrotnie wyższy wskaźnik ryzyka w porównaniu do kobiet, które rodziły, **kobiety, które karmiły piersią chorują rzadziej**
 - **nadwaga**, dieta bogata w tłuszcze, nadmiernie wysoki wzrost
 - **zwyrodnienie torbielowate gruczołu sutkowego** – rak sutka występuje dwukrotnie częściej
 - **rak macicy i jajników** – wtedy rak sutka występuje dwukrotnie częściej
 - **rak sutka** po stronie przeciwnej, jeżeli rozpoznany nowotworem był gruczolakorak, ryzyko wystąpienia nowotworu po drugiej stronie wzrasta dwukrotnie, jeżeli rozpoznany nowotworem był rak zrazikowy, prawdopodobieństwo rozwinięcia się raka po drugiej stronie wynosi 25 – 50 %
 - **stopień cywilizacji** – ryzyko zwiększa się, jeśli jest on wyższy
 - **promieniowanie jonizujące**
 - **estrogeny zewnątrzpoходne**
- Objawy, które powinny Cię zaniepokoić.**

Większość nowotworów sutka jest wyczuwalna jako twarde zmiany lite w strukturze piersi, należy jednak pamiętać, że nie każdy wybadany guzek musi być od razu nowotworem złośliwym. Ale zasada jest zawsze ta sama, czyli po wykryciu jakiegokolwiek zmiany litej podczas samobadania piersi powinno się skonsultować z lekarzem specjalistą, który podejmie odpowiednie działania, mające na celu zweryfikowanie zmiany i na tej podstawie ustalenie leczenia.

Weryfikację zmiany łagodnej od złośliwej dokonuje się w oparciu o wynik badania histopatologicznego (biopsja sutka pod kontrolą USG).

Rys 1. Najczęstsze występowanie zmian w poszczególnych kwadrantach piersi.

Najczęściej zmiany są wyczuwalne w górnym zewnętrznym kwadrancie piersi.

Podjęrzane o zmiany nowo- tworowe są guzy:

- nowopowstałe
- o nieregularnych kształtach
- wtopione w gruczoł
- niebolesne
- twarde
- u starszych kobiet

Objawy sugerujące nowo- twór sutka, ale występujące rzadko:

- niefizjologiczny wyciek z brodawki sutkowej
- wciągnięcie brodawki sutkowej
- powiększenie węzłów chłonnych pachowych i/lub podobojczykowych

W zaawansowanym nowotworze sutka występuje:

- stwardnienie, owrzodzenie sutka
- guzki skórne
- obrzęk skóry, określany jako skóra pomarańczowa
- asymetria sutków
- obrzęk ramienia – spowodowany zmniejszeniem przepływu chłonki, powiększeniem okolicznych węzłów chłonnych, węzłów pachowych, szyjno - nadobojczykowych
- bóle spowodowane odległymi przerzutami (bóle głowy, mięśni, kości)

Metody leczenia.

Leczenie raka piersi obejmuje skojarzone postępowanie operacyjne, radioterapię, chemioterapię i hormonoterapię. Coraz lepsze poznanie naturalnej historii choroby oraz wdrożenie wczesnych metod diagnostycznych powoduje ewolucję postępowania chirurgicznego w kierunku metod mniej radykalnych. Jednak, ponieważ nawet mała zmiana może dawać odległe przerzuty, skojarzone leczenie systemowe jest celowe i skuteczne. **Radioterapię** stosuje się głównie jako uzupełnienie ograniczonego zabiegu chirurgicznego lub przy prawdopodobieństwie rozwoju miejscowej wznowy. **Chemioterapia** jest celowa, gdy stwierdza się odległe przerzuty, brak cytoplazmatycznych receptorów hormonalnych i złe rokowanie. **Leczenie hormonalne** ma na celu zmniejszenie działania estrogenów i jest stosowane w nowotworach receptorododatnich o względnie korzystnym rokowaniu.

Rys. 2. „skóra pomarańczowa”

Ze względu na złożoność leczenia nowotworów sutka powinno być prowadzone przez wyspecjalizowane ośrodki onkologiczne.

Leczenie chirurgiczne można podzielić na leczenie radykalne (w tym zabiegi oszczędzające piersi) i paliatywne.

Leczenie oszczędzające gruczoł sutkowy obejmuje zabiegi, których rozległość waha się od prostego usunięcia wyczuwalnej zmiany (tzw. lumpektomia lub tumorektomia), z oceną histopatologiczną marginesu wyciętego preparatu, do anatomicznej resekcji kwadrantu sutka zawierającego guz wraz z otaczającą go skórą (kwadrantektomia). Są to zabiegi mające na celu zachowanie gruczołu sutkowego, jako alternatywa do całkowitej jego amputacji, przy zachowaniu radykalności onkologicznej wyciętego guza, dającej porównywalne wyniki jak przy zmodyfikowanej mastektomii metodą Pateya. Ma to szczególne znaczenie psychologiczne, gdyż w leczeniu oszczędzającym zostaje zachowana pierś a nowotwór usunięty.

Leczenie radykalne obejmuje zabiegi, których rozległość jest znacznie większa niż przy leczeniu oszczędzającym. Głównie w zależności od metody usuwany jest cały sutek wraz z zawartością dołu pachowego, a niekiedy nawet zachodzi konieczność usunięcia mięśni piersiowych. Wybór metody leczenia chirurgicznego zależy od wielu czynników. Najogólniej można stwierdzić, że do leczenia oszczędzającego piersi kwalifikowane są małe guzy o niskim stopniu złośliwości, o lepszym rokowaniu i odpowiedniej lokalizacji (wykryte we wczesnym stadium). Leczenie paliatywne dotyczy guzów zaawansowanych, w których osiągnięcie resekcji radykalnej jest niemożliwe.

Chemioterapia jest nieodzowną metodą leczenia raka sutka w dzisiejszych czasach (w nie wszystkich przypadkach raka sutka). Najczęściej stosowana jest jako leczenie uzupełniające po leczeniu chirurgicznym, a niekiedy jako leczenie wstępne przed planowanym zabiegiem operacyjnym. Polega na stosowaniu związków chemicznych hamujących niepożądaną rozmnażanie (proliferyację) komórek nowotworowych, najczęściej kilku leków według ściśle opracowanych schematów terapeutycznych powtarzanych najczęściej 4 - 6 razy.

Radioterapia polega na wykorzystaniu promieniowania jonizującego - na przykład promieni Roentgena, gamma, radu czy kobaltu - do niszczenia komórek rakowych. Stosowanie napromieniania wymaga precyzyjnego ustalenia dawki i pola naświetlań, by zminimalizować uszkodzenie zdrowych tkanek. Radioterapię dzieli się na teleradioterapię i brachyterapię. Czynnikiem różnicującym jest tutaj rodzaj stosowanego źródła promieniowania. W teleradioterapii wykorzystuje się wiązkę promieniowania z zewnątrz, natomiast brachyterapia polega na umieszczeniu źródła promieniowania bezpośrednio w guzie lub w jamie ciała w jego okolicy. Obszary napromieniane w leczeniu raka sutka to: ściana klatki piersiowej, jama pachowa, okolica nadobojczykowa, łańcuch węzłów chłonnych zamostkowych. Pacjentki są zwykle napromieniane w pozycji na plecach, z ramieniem odwiedzionym i opartym na specjalnej podpórce. Często stosuje się klinowe podkładki pod plecy lub nachylenie stołu służące wyrównaniu pochylenia ściany klatki piersiowej. U chorych otrzymujących chemioterapię objawy niepożądane napromieniania mogą występować częściej i mogą być bardziej nasilone. Zalicza się do nich: odczyn skóry, zapalenie przełyku, popromienne zapalenie płuc.

lek. med. Paweł Florek
piel. dypl. D. Bazaliński
materiały i bibliografia autorów

Restrukturyzacja brzozowskiego szpitala

5 listopada br. w Starostwie Powiatowym odbyło się spotkanie dotyczące działań restrukturyzacyjnych w Szpitalu Specjalistycznym w Brzozowie. Wzięli w nim udział: Piotr Latawiec – Dyrektor Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia, Józef Rusin – Konsultant Wojewódzki ds. Pediatrii, Grażyna Hejda – Dyrektor Wojewódzkiego Centrum Analiz i Nadzoru w Ochronie Zdrowia, Starosta Brzozowski – Zygmunt Błaż, Wicestarosta – Janusz Draguła, radni powiatowi z Przewodniczącym – Mieczysławem Czupskim, Wójtowie, Burmistrz i Przewodniczący rad wszystkich gmin powiatu brzozowskiego, członkowie Rady Społecznej i związków zawodowych Szpitala, ordynatorzy, a także Kierownik Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Brzozowie.

W tak szerokim gremium dyskutowano o planach restrukturyzacyjnych, z położeniem szczególnego nacisku na umocnienie onkologicznej specjalizacji szpitala i dalszy jego rozwój. Duże emocje wzbudziła przedstawiona przez Dyrektora propozycja likwidacji oddziału dziecięcego, z uwagi na systematycznie malejącą liczbę hospitalizacji. Organizatorzy spotkania i zaproszeni goście mieli okazję podzielić się opiniami na ww. temat. Z przyczyn niezależnych na spotkanie nie przybył Wicemarszałek Województwa Podkarpackiego – Norbert Mastalerz. Do poruszanego problemu odniósł się on w liście, który odczytano w trakcie spotkania.

Swój pogląd na temat planu restrukturyzacji szpitala wyrazili również radni 24 listopada br., podczas obrad XIII Sesji Rady Powiatu w Brzozowie. Przy jednym głosie wstrzymującym przyjęli oni stanowisko w sprawie kierunków rozwoju Szpitala Specjalistycznego w Brzozowie, o następującej treści:

Po zapoznaniu się z koncepcją działań restrukturyzacyjnych przedstawioną przez dyrektora szpitala i stanowiskiem Zarządu Powiatu z dnia 07.11.2003 r. Rada Powiatu w Brzozowie identyfikuje się ze stanowiskiem Zarządu zakładającym utrzymanie wszystkich funkcjonujących obecnie oddziałów szpitalnych z jednoczesnym rozszerzeniem zakresu usług onkologicznych, w szczególności chemioterapii i radioterapii poprzez racjonalne wykorzystanie obiektów szpitala i istniejącej bazy łóżkowej. Za celowe uznano utworzenie odpowiedniego zaplecza dla potrzeb opieki długoterminowej oraz zmiany organizacyjne w lecznictwie ambulatoryjnym poprawiające sprawność obsługi pacjentów. Jednocześnie Rada Powiatu w Brzozowie opowiada się za utrzymaniem Pogotowia Ratunkowego w strukturach szpitala z zagwarantowaniem możliwości wykonywania wszystkich dotychczasowych usług przez Pogotowie Ratunkowe w Brzozowie.

Magdalena Piławska

UWAGA!!!

Zagubiono legitymację szkolną na nazwisko:

Anna Sokołowska kl IV TB 2

Uczciwego znalazcę prosimy o kontakt pod adresem:

**Redakcja „Brzozowskiej Gazety Powiatowej”,
ul. Sienkiewicza 2, 36-200 Brzozów,
tel./fax (0...13) 43-431-65.**

TELEWIZJA DLA NAJMŁODSZYCH, CZYLI JAK WYBRAĆ DOBRĄ BAJKĘ

Powszechnie wiadomo, że bajki kształtują osobowość dziecka, rozwijają wyobraźnię, uczą zasad postępowania i zachowania, pomagają zrozumieć rzeczywistość. Mam tutaj na myśli bajki, które wychowują już kolejne pokolenie, np. „Przygody Bolka i Lolka”, „Reksio”, „Pomysłowy Dobromir”, „Pszczółka Maja”, „Przygody Muminków” czy „Kubuś Puchatek”. To nie wszystkie godne polecenia tytuły, a raczej klucz, według którego należy wybierać bajeczki dla dzieci.

Do trzeciego roku życia maluch nie powinien w ogóle oglądać telewizji. Jeśli już jednak decydujemy się posadzić przed telewizorem 2,5-3 latka, to powinniśmy zaproponować mu spokojną, niezbyt długą i przyjemną bajeczkę. Dla najmłodszych dzieci ważne jest tempo akcji, gdyż 2-4 latek przyswaja przekaz dosyć wolno, nie zawsze potrafiąc odebrać jednocześnie dźwięk i obraz. Dlatego też akcja powinna być mało skomplikowana, mieć wyraźny początek i stopniowo się rozwijać, aż do wyrazistego zakończenia. Taki obraz małe dziecko będzie śledziło ze zrozumieniem i zainteresowaniem. Bardzo ważne są postacie, z którymi dziecko może się utożsamić lub zaprzyjaźnić. Ważne jest, aby mówiły wyraźną, poprawną polszczy-

zną, a nie niechlujnym, niewyraźnym, często sepleniącym bądź jękającym się językiem. Mało estetyczna i zniekształ-

łona mowa bohaterów bajek prowadzi do zubożenia języka dziecka, jak również do wad wymowy (poprzez naśladownictwo).

Rzeczywistość jest jednak bardzo przykra, gdyż trudno o nowe, dobre bajki dla dzieci, zwłaszcza dla najmłodszych. Do tego typu filmów należą niektóre japońskie kreskówki, gdyż oprócz tego, że zawierają ogromną dawkę przemocy, są „migające” i wrzaskliwe, pokazują bohaterów rozkrzyczanych, wydających nieartykułowane dźwięki.

Maluchowi można wyrzucić ogromną krzywdę, proponując mu opowiestkę nierealną, zachowującą jedynie pozory realności, np. bohater zostaje rozjechany przez samochód, a za chwilę wstaje, by uciekać dalej. Trzeba pamiętać, że dla dziecka bajka jest światem realnym, może zechcieć wypróbować prezentywane przez bohaterów „sztuczki”. Dlatego najlepiej jest, gdy mama lub tata oglądają bajkę razem z malcem. Mają wówczas pełną kontrolę nad oglądanym programem. Jeśli jednak nie zawsze

masz czas, by obejrzeć z malchem dobranockę, postaraj się po projekcji porozmawiać z dzieckiem na ten temat. Już niespełna trzylatek może Ci opowiedzieć, co widział na ekranie.

Jakie niebezpieczeństwo niesie nieodpowiednia bajka?

- zubożenie języka bądź nawet wadę wymowy
- oswojenie się z przemocą
- agresję wśród rówieśników
- nieprawidłowy obraz rzeczywistości

Magdalena Wasylewicz
logopeda

Wolność w przyjaźni

W moich poprzednich artykułach pisałam o narkomanii. Poruszyłam tam również problem wolności. Niektóre narkotyki dają fałszywą wolność. Są osoby, dla których pojęcie wolności wiąże się całkiem z czym innym.

I o tym właśnie chciałabym napisać.

Mogłabym tu przytoczyć encyklopedyczną, czy słownikową definicję słowa „wolność”, ale nie o to chodzi. Dla każdego ona co innego znaczy.

Wolność można dołączyć do wielu uczuć, takich jak miłość czy przyjaźń i związanych z nimi problemów. Dla niektórych osób wolnością jest śmierć, ale o tym w kolejnym artykule. Tym razem chciałabym poruszyć problem przyjaźni na tle wolności.

Przyjaźń – czym ona jest dla nas? Chyba dla każdego człowieka jest jednym z najważniejszych uczuć. Każdy z nas musi mieć przyjaciela i musi być przyjacielem. Bez tego czujemy się bezwartościowi, nieważni, niepotrzebni i zagubieni. Przyjaźń pozwala nam czuć, że jesteśmy potrzebni drugiej osobie.

Ale jak to jest z tą prawdziwą przyjaźnią? Niełatwo określić, kiedy dwie osoby stają się sobie na tyle bliskie, że można je nazwać przyjaciółmi. Często wydaje się nam, że mamy przyjaciela i nagle okazuje się, że ten ktoś tylko udawał i nie można na niego liczyć w trudnych sytuacjach, a są one różne. Na przykład zmieniamy szkołę lub miejsce zamieszkania. Czujemy się w nowym miejscu zagubieni i choć poznajemy wiele osób, to jednak brakuje nam starych przyjaciół. I wtedy pojawia się ktoś,

kto sprawia, że stajemy się pewniejsi. Nasz nowy „przyjaciel” udaje, że nas rozumie i wie jak jest nam trudno. I nagle, często za późno, okazuje się, że nasz pseudoprzyjaciel zabrał nam naszą wolność.

Zapytacie jak to możliwe? Jak może dojść do czegoś takiego? Bardzo łatwo i bardzo szybko.

W krótkim czasie osoba ta powoduje, że zapominamy o znajomych, zaczyna nas buntować przeciwko naszemu światu, proponując w zamian swój. Powoli uzależniamy się od niej. Zaczyna narzucać nam swoje zdanie we wszystkich dziedzinach życia: gdzie mamy wyjść, kiedy, jak się ubrać, jak się zachować i kiedy wrócić.

A co do tego ma wolność? Wszystko. Jest to ogromne uzależnienie od kogoś, kto nie dba o nas, tylko nas wykorzystuje. Wpaja nam przekonanie, że tylko on w kłopotach nam pomoże. Często okazuje się, że człowiek – przyjaciel do końca nie sprawdzony w trudnej sytuacji wybroni siebie, a nas jeszcze bardziej pognębi.

Czym jest wolność w przyjaźni? Jest swobodą, jaką czujemy w towarzystwie przyjaciół, jest możliwością wprowadzania własnej inicjatywy. To znaczy, że w otoczeniu przyjaciół można być sobą, być tym, kogo przyjaciele zaakceptują takim jakim jest, bez próby zmiany.

Ktoś kiedyś powiedział, że nie należy podążać za ustalonym kanonem ani go naśladować, bo każdy ma swoją drogę życia, trzeba ją tylko odnaleźć. Ktoś mądry powiedział także, że na cudzym doświadczeniu jeszcze się nikt, niczego nie nauczył. Każdy doświadczenie zdobywa sam.

Daria Toczek
Uczennica I LO w Brzozowie

PODOPIECZNI DPS-u W ZAKOPANEM

Wrzesień br. okazał się szczególnie udany dla podopiecznych z Domu Pomocy Społecznej w Brzozowie Filia w Orzechówce. W tym miesiącu mieszkańcy Domu wzięli udział w 8-dniowej

Szczęśliwe chwile w Zakopanem

wycieczce do Zakopanego. Wyjazd do zimowej stolicy Polski był możliwy tylko dzięki prężnej działalności i licznym zabiegom Zbigniewa Lenia - Kierownika filii oraz Jolanty Szarek - Kierownika Działu Medyczno-Terapeutycznego, którzy wykorzystują każdą możliwość, by losem swoich podopiecznych zainteresować ludzi z zewnątrz i zachęcić ich do pomocy. Tym razem o sponsorów postarali się Grażyna i Jerzy Ostrowscy z Iwonicza. Trzeba podkreślić, że tylko dzięki wsparciu finansowemu z zewnątrz wspaniały wypoczynek doszedł do skutku.

22 września, pełni radości, podekscytowani, lecz również mocno przestraszeni i niepewni, mieszkańcy DPS-u rozpoczęli życiową przygodę. Podróż do Zakopanego upłynęła w miłej atmosferze, szybko i przyjemnie. W dużej mierze była to zasługa jazdy w komfortowym autokarze, w towarzystwie bardzo miłego kierowcy. Równie wysokie standardy wycieczkownicze zastali w Pensjonacie „Roztoka”, gdzie mieszkali przez kolejne 8 dni. Był to czas pełen atrakcji i niespodzianek. Dni upływały na zwiedzaniu najciekawszych miejsc w Zakopanem i okolicy. Wśród nich znalazły się: Krupówki, Dolina Chochołowska, Morskie Oko, a także przejazd kolejką na Gubałówkę. Były ogniska, dyskoteki, śpiewy przy akompaniamencie

gitary, a nawet wyjście do pizzerii. Opiekunowie wycieczki: Jolanta Szarek, Małgorzata Gacek, Maria Boroń, Alicja Piątek, Zbigniew Leń oraz wolontariusz Bogusław Florek z satysfakcją patrzyli na uśmiechnięte, pełne radości twarze swoich podopiecznych. Na pewno jeszcze przez długi czas będą oni wspominać miłe chwile spędzone w Zakopanem. Po powrocie do Domu czekała na nich miła niespodzianka. Pracownicy Filii wykorzystali czas ich nieobecności na odmalowanie całego obiektu. Pomoc finansową przekazała na ten cel Danuta Paętka spokrewniona z jednym z podopiecznych Filii.

Przystanek w drodze na Morskie Oko

Bezinteresowna dobroć jest jedyną wartością absolutną

Z. Mysłakowski

Kierownictwo i opiekunowie z Domu Pomocy Społecznej w Brzozowie Filia w Orzechówce składają wyrazy szczególnej wdzięczności i podziękowań dla sponsorów wycieczki: Rafinerii Trzebinia Grupa „Orlen” z Dyrektorem Finansowym – Romanem Goleniem oraz Przedsiębiorstwu Oczyszczania Wód i Ziemi we Wrocławiu z Prezesem – Ryszardem Gądkiem.

Magdalena Piławska

**W przededniu Świąt Bożego
Narodzenia i Nowego Roku
życzymy wszystkim,
aby spełniły się ich marzenia i nadzieje,
a nadchodzący 2004 Rok przyniósł wiele
sukcesów
i realizację zamierzonych celów.**

*Kierownictwo i podopieczni
Domu Pomocy Społecznej w Brzozowie
Filia w Orzechówce*

*Stoi ki świąteczne wykonane przez mieszkańców DPS-u
to prawdziwe arcydzieła*

Wychowanie komunikacyjne w przedszkolu

Przedшкоlak wie: czerwone - stój, zielone - idź

Coroku na drogach naszego kraju zdarzają się tysiące wypadków, których ofiarami są dzieci. Przyczyny są dobrze znane: nieostrożne zachowanie, zabawy w pobliżu dróg, nagłe wbieganie na jezdnię. Bardzo wielu wypadkom można zapobiec, przygotowując dzieci do samodzielnego uczestnictwa w ruchu drogowym. Pierwszymi i naturalnymi wychowawcami są rodzice, którzy wpajają podstawowe zasady poruszania się w miejscu publicznym. Następnie tę rolę przejmuje przedszkole, które zaznajamia dzieci z zasadami

Być może dzięki cierpliwości i upartości wychowawców w tym, co robią, zachowa życie niejedno dziecko. Zarówno rodzice jak i nauczyciele powinni mieć świadomość konsekwentnego, poprawnego zachowania na jezdni, stanowiącego wzorzec do naśladowania przez dzieci. Każde niewłaściwe zachowanie w roli pieszego, pasażera, czy kierującego pojazdem w obecności dziecka może przyczynić się do kształtowania niewłaściwych postaw i nawyków.

Przedszkole Samorządowe nr 1 w Brzozowie wspólnie z Komendą Powiatową Policji opracowało harmonogram cyklicznych spotkań o następującej tematyce:

1. Jestem bezpieczny na drodze - wrzesień
2. Rola i znaczenie światełek odblaskowych - listopad
3. Policjant przyjacielem dziecka - styczeń
4. Obcy niebezpieczny - marzec
5. Bezpieczne zabawy w domu i na podwórku - maj.

Realizacja tych tematów odbywa się podczas zajęć zintegrowanych przy czynnym udziale asp. Bogusława Dutkowskiego, dzielnicowego z KPP Brzozów. Uczestnictwo policjanta w zajęciach, wspólna zabawa z dziećmi na pewno przyczyni się do lepszego zrozumienia jego pracy oraz poznania podstawowych zasad bezpieczeństwa. Bezpośredni kontakt pomoże dziecku nabrać przekonania, że policjant jest przyjacielem dziecka.

25 września odbyło się pierwsze spotkanie, które miało na celu wspólne poznanie się, a także było podsumowaniem bloku tematycznego „Przedшкоlak bezpieczny na drodze”.

Dzieci z oddziału IV pod kierunkiem Elżbiety Zgłobickiej i Marii Duplaga przygotowały część artystyczną, w której treści o bezpieczeństwie były zawarte w piosenkach, wierszach, inscenizacji. Dużo emocji wywołały konkursy, podczas których przedszkolaki popisywały się nabytą wiedzą. Rozstrzygnięty został konkurs plastyczny „Jestem bezpieczny na drodze - malowałem razem z mamą”. Podczas tego spotkania wszystkie dzieci zostały obdarowane książeczkami do kolorowania „Bezpieczna droga z Lotosem” i kolorowanki opracowane przez KPP w Brzozowie „Policjant przyjacielem dziecka”.

Taka forma współpracy na pewno przyczyni się do nabycia wiedzy i umiejętności z zakresu ruchu drogowego, wyrobi nawyki konieczne do późniejszego, samodzielnego i odpowiedzialnego poruszania się po drogach. Może właśnie dogłębne poznanie różnych sytuacji związanych z bezpiecznym poruszaniem się na jezdni i przestrzeganiem obowiązujących tam zasad, przyczyni się do utrwalenia u dzieci nawyku poprawnego zachowania się na jezdni i poważnego potraktowania przez dzieci i rodziców wyuczonych w przedszkolu zasad bezpieczeństwa.

Opracowały: Maria Duplaga i Barbara Łuczyńska.
Przedszkole Samorządowe nr 1 w Brzozowie

Policjant przyjacielem dziecka

bezpiecznego poruszania się po ulicach i drogach oraz przestrzega przed zabawami w miejscach niedozwolonych. Zgodnie z ustawą o ruchu drogowym dziecko 7-letnie jest już pełnoprawnym uczestnikiem ruchu drogowego.

Dlatego od wychowawców zależy, jak przygotowują małe dziecko do uczestnictwa w ruchu drogowym. Program wychowania komunikacyjnego w przedszkolu wskazuje na podnoszenie sprawności dzieci i kształtowanie bezpiecznych zachowań poprzez:

- wdrażanie do przestrzegania ogólnych zasad bezpieczeństwa
- przyswajanie wiedzy o tym co sprzyja i co zagraża zdrowiu
- wyrabianie samodzielności, umiejętności współdziałania, przestrzegania przyjętych i akceptowanych społecznie norm postępowania.

Oprócz przekazywania niezbędnej wiedzy, trzeba wykształcić u dzieci właściwe nawyki i umiejętności, rozwinąć orientację przestrzenną i wyobraźnię.

Każde dziecko powinno znać 5 podstawowych zasad przy przechodzeniu przez jezdnię: zatrzymaj się na skraju chodnika, spójrz w lewo, spójrz w prawo, jeszcze raz w lewo, jezdni wolna, można przechodzić.

Uczenie dzieci tych zasad w przedszkolu podczas zabaw, w trakcie inscenizacji utworów literackich z tego zakresu, doprowadzi do wyrobienia w nich nawyku bezpiecznego i rozważnego zachowania się na ulicy. Tylko praca prowadzona w sposób systematyczny przez wychowawców może dać pożądane efekty.

NIE PAL PRZY MNIE

Część artystyczna w wykonaniu dzieci z grupy teatralnej

przed dymem tytoniowym, ochrona dziecka przed paleniem biernym, a przede wszystkim wytworzenie automatycznego kojarzenia papierosa z czymś nieprzyjemnym i szkodliwym.

Przekazanie podstawowych informacji o szkodliwości palenia zajęło nam cały tydzień. Dzieci

zagrożające naszemu zdrowiu.

Podsumowaniem imprezy był udział wszystkich uczestników w konkursie na najciekawszy plakat na temat: „Czyste powietrze bez papierosa”, wykonany różnymi technikami. Jury oceniło wszystkie prace, wydało werdykt i rozdało nagrody. Następnie rodzice wysłuchali prelekcji na temat Szkodliwości palenia wygłoszonej przez Magdalenę Wasylewicz.

Myślę, że zorganizowana akcja przyczyni się do rzucenia palenia przez osoby uzależnione, a dzieci będą tego

„Mamo, Tato – Nie pal przy mnie” – pod takim hasłem w naszym przedszkolu 20 listopada obchodziliśmy Światowy Dzień Rzucania Palenia.

Samorządowe Przedszkole Nr 1 w Brzozowie wraz z Sanepidem było organizatorem jednodniowej akcji „Rzuć palenie razem z nami 2003”. Akcja ta miała wzbudzać wstręt do papierosów wśród domowników, a dzieciom uzmysłwić, jak niebezpieczne są skutki biernego palenia. To właśnie dzieci są pierwszymi ofiarami palących rodziców. Styl życia i nawyki palacza wynoszą one bowiem z domu. Dym tytoniowy jest najczęstszym źródłem substancji uczulających w naszym otoczeniu. Kontakt z dymem tytoniowym może prowadzić nie tylko do łzawienia oczu, alergii, kaszlu i napadów astmy oskrzelowej, ale również do wielu innych poważnych chorób.

Dlatego celem naszej akcji było kształcenie umiejętności chronienia się

5, 6-letnie poznawały przyczyny, szkodliwości palenia oraz skutki jakie niesie dym papierosowy. Podsumowaniem bloku było zorganizowanie spotkania dzieci, rodziców i zaproszonych gości. Dzieci z grupy teatralnej pod moim kierownictwem przygotowały część artystyczną na temat: „Palenie jest szkodliwe – Nie pal przy mnie”. Program artystyczny związany z naszą akcją obejrżeli goście, a wśród nich logopeda – Magdalena Wasylewicz, przedstawiciele Sanepidu: Małgorzata Szpiech i Maria Skałkowska oraz rodzice. Dzieci chętnie uczestniczyły w różnych konkursach i zabawach zegnając „Papierosiaki” – małe straszylki

Konkurs na najciekawszy plakat

świadkami. To od nas, dorosłych, zależy, czy będziemy umieli zadbać o zdrowie własne i naszych dzieci.

Agata Rzepka

Zwracam się z apelem do ludzi dobrej woli, firm i instytucji o wsparcie i pomoc dla chorych dzieci Pana Dionizego Majdańskiego.

Pan Dionizy Majdański jest członkiem oddziału przemyskiego Polskiego Towarzystwa Walki z Kalectwem, a od września br. działa w Jarosławskim Stowarzyszeniu Osób Niepełnosprawnych. Organizacja ta zwraca się z prośbą o pomoc dla będących w trudnej sytuacji zdrowotnej: Andrzeja, Agnieszki oraz Rafała Majdańskich, którzy ze względu na schorzenia wymagają stałej, specjalistycznej opieki lekarskiej i rehabilitacji. Ojciec dzieci od urodzenia jest inwalidą I grupy, a koszty leczenia i rehabilitacji dzieci przekraczają jego możliwości finansowe. Ufam, że przyłączy się Państwo do tej akcji i wesprą starania rodziny Państwa Majdańskich w walce o zdrowie ich dzieci i powrót do normalnego życia. W związku z kosztami rehabilitacji proszę o jej wsparcie za pośrednictwem konta bankowego:

**Jarosławskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych ul. Jana Pawła II 17,
37-500 Jarosław PKO BP O/Jarosław 47 10204287 114770461
z dopiskiem: rehabilitacja rodziny Majdańskich**

10% z ofiarowanej pomocy będzie przekazywane na działalność statutową Jarosławskiego Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych, którego Pan Majdański jest członkiem. Jednocześnie informuję, że darowiznę tę można odliczyć od dochodu, zgodnie z przepisami ustaw o podatku dochodowym od osób prawnych i osób fizycznych. Za okazane serce i udzieloną pomoc z góry składam gorące podziękowania.

*Starosta Brzozowski
Zygmunt Błaż*

MICHAŁOWI SZUBEROWI
NASZEMU KOCHANEMU
NAUCZYCIELOWI I DYREKTOROWI
SZKOŁY Powszechnej w Haczowie
w 50 ciałotną rocznicę jego wzniosłej
i niezmordowanej pracy nauczycielskiej
i społecznej.

HACZOWIANIE z GRONEM NAUCZYCIELSKIM
 SIERPIEŃ 1950 R.

W dowód wdzięczności dla ś.p. Michała Szubera

14 października br. w Dniu Edukacji Narodowej w Szkole Podstawowej w Haczowie odbyła się doniosła uroczystość odsłonięcia tablicy pamiątkowej po-

W roku 1914 wybuchła I wojna światowa. Rosjanie zajęli Haczów, rozlokowali się w budynku szkoły, więc przez rok nauki nie było.

1 czerwca 1915 r. Michał Szuber został zmobilizowany jako żołnierz armii austro-węgierskiej. Walczył na froncie włoskim i 3 września 1917 r. w stopniu porucznika dostał się do niewoli. Rok później, 5 listopada 1918 r., koło Neapolu powstał polski ośrodek, w którym rozpoczęto formowanie wojska polskiego z jeńców armii austriackiej, pojmanych przez Włochów. Haczowski nauczyciel zgłosił się już pierwszego dnia. Wraz z innymi został przewieziony do Francji, do Armii Polskiej generała Józefa Hallera, do 4 Pułku Strzelców Podhalańskich, gdzie znów jako jeden z pierwszych objął kompanię po oficerach francuskich. W 1919 r. hallerczycy wrócili do wolnej Polski, jednak Michał Szuber pozostał w Wojsku Polskim do stycznia 1921 r.

Po powrocie do rodzinnej wsi natychmiast podejmuje pracę w szkole. W tym samym roku żeni się z Heleną Kłapkowską. Trzy lata później, w styczniu 1924 r., zostaje kierownikiem szkoły powszechnej w Haczowie i pełni tę funkcję do wybuchu drugiej wojny światowej. Również w czasie wojny pozostaje czynnym nauczycielem - pracuje w jawnym szkolnictwie polskim na terenach okupowanych w Haczowie i Trześniowie, działa również w tajnym nauczaniu.

Należy podkreślić, że to właśnie temu człowiekowi zawdzięcza wieś ratunek przed wywiezieniem haczowskich dzieci do Niemiec. Kiedy do Haczowa zjechała komisja, która miała wybrać dzieci o typowo aryjskim wyglądzie i nazwiskach brzmiących z niemiecką, Michał Szuber dzięki inteligencji i ogromnej intuicji obronił swych podopiecznych przed odebraniem matkom i skazaniem na zniemczenie.

1 września 1944 r. wraca na stanowisko kierownika szkoły. W czasie działań wojennych w 1944 r. budynek szkolny został zdewastowany przez okupanta i zniszczony. Michał Szuber potrafił zmobilizować rodziców do odbudowy budynku i skompletowania sprzętu szkolnego w takim stopniu, że zajęcia szkolne rozpoczęły się prawie bezpośrednio po zakończeniu działań - 20 września 1944 r.

święconej nieżyjącemu już dyrektorowi tej szkoły, Michałowi Szuberowi.

Tablica ta została ufundowana przez społeczeństwo Haczowa w dowód wdzięczności za długoletnią pracę pedagogiczno-wychowawczą i społeczną jeszcze w 1950 roku. Po wieloletnich staraniach rodziny tablica doczekała się umieszczenia w honorowym miejscu. Wcześniej, ze względu na uwarunkowania polityczno-społeczne w naszym kraju, było to niemożliwe. Po 53 latach odsłonięcia tablicy dokonała uczennica kl. IV b SP w Haczowie, Weronika Forys, prawnuczka Michała Szubera, a poświęcenia - ks. prałat Kazimierz Kaczor.

Program uroczystości obejmował:
 - mszę św. w kościele parafialnym w Haczowie
 - część artystyczną zorganizowaną w sali gimnastycznej SP w Haczowie
 - uroczyste odsłonięcie i poświęcenie tablicy pamiątkowej.

W uroczystości udział wzięli: najbliższa rodzina dyrektora Michała Szubera, tj.: Maria Szuber, Danuta Lonc, Zofia i Paweł Forysowie z dziećmi: Weroniką, Anną, Ewą i Pawłem oraz Zygmunt Błaż - Starosta Brzozowski, Stanisław Jakiel - Wójt Gminy Haczów, Zygmunt Węgrzyn - Dyrektor SP w Haczowie, Helena Zawada - Dyrektor Gimnazjum w Haczowie, Ryszard Błaż - Sołtys wsi Haczów.

Oprócz wymienionych gości w uroczystości uczestniczyło grono pedagogiczne SP w Haczowie, nauczyciele emeryci, którzy pracowali w tej szkole, uczniowie i licznie zebrana społeczność Haczowa.

Podczas akademii gości powitał i słowo wstępne wygłosił Dyrektor SP w Haczowie - Z. Węgrzyn. Część artystyczną przygotowały: Grażyna Ostafin, Lucyna Węgrzyn, Marta Sobota i Barbara Dąbrowska. Projekt scenografii, oprawę plastyczną wykonała niżej podpisana.

Danuta Pelc

Michał Szuber

Michał Szuber, syn Michała i Marii z domu Prajsnar, przyszedł na świat w Haczowie, w Galicji, ówczesnej prowincji Austro-Węgier, 5 listopada 1881 r. Pierwsze nauki pobierał w dwuklasowej szkole ludowej w Haczowie. Następnie uczęszczał do sześcioklasowej szkoły męskiej w Krośnie. Po jej ukończeniu wstąpił do seminarium nauczycielskiego męskiego w Krośnie, które ukończył w 1900 roku, zdając 15 czerwca egzamin dojrzałości.

Z dniem 1 sierpnia 1900 r. Cesarsko - Królewska Rada Szkolna Okręgowa w Brzozowie mianowała Michała Szubera tymczasowym nauczycielem dwuklasowej szkoły ludowej w Haczowie, następnie przez rok, od 1 lutego 1901 r.

do 31 stycznia 1902 r., Michał Szuber pracował w szkole w Niebocku. Do szkoły w Haczowie powrócił 1 lutego 1902 roku i pozostał jej wierny przez kolejnych 50 lat.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami po trzech latach pracy w szkole jako tzw. nauczyciel tymczasowy, czyli nadetatowy lub młodszy, Michał Szuber musiał zdać egzamin nauczycielski do szkół ludowych pospolicznych, co też uczynił w marcu 1903 r.

Od 1 lutego 1904 r. Michał Szuber jest stałym nauczycielem szkoły ludowej w Haczowie. Systematycznie podnosi i rozszerza swoje kwalifikacje. Zdobywa uprawnienia do nauczania języka niemieckiego, następnie śpiewu i wychowania fizycznego.

Pracuje w szkole przez kolejne lata, by z dniem 1 września 1951 roku przejść na emeryturę.

Cały swój wolny czas poświęca teraz na pracę społeczną dla wsi, a ma w tej mierze ogromne doświadczenie, był przecież przez całe swoje dorosłe życie obecny praktycznie we wszystkich dziedzinach życia wsi.

To on był współzałożycielem haczowskiej straży pożarnej w 1904 r., współorganizatorem Zjazdów Haczowiaków. Przez kilkadziesiąt lat, od 1921 do 1927 r., prowadził orkiestrę dętą. W latach dwudziestych założył i prowadził Kasę Stefczyka, działał w Kółku Rolniczym. W roku 1922 założył Teatr Ludowy w Haczowie, który co roku, aż do wojny, przygotowywał i wystawiał kilka sztuk dla mieszkańców Haczowa i okolic. Był także pomysłodawcą i współorganizatorem budowy pomnika ku czci haczowiaków poległych w I wojnie światowej i w latach 1919 - 1920, odsłoniętego w 1935 r., jak również wieloletnim członkiem Rady Parafialnej.

Pod koniec lat pięćdziesiątych pracuje w Komitecie Obchodu 1000-lecia Polski i 600-lecia Haczowa. Bierze udział w uroczystościach z okazji obchodów sześciu wieków wsi 22 lipca 1962 r., gromadzi materiały do książki o życiu wsi i jej mieszkańców, współpracuje z regionalnymi czasopismami, przygotowuje uroczystości z okazji 1000-lecia Państwa Polskiego, które mają się odbyć w sierpniu 1966 r. Nie dożywa ich jednak - umiera 26 marca 1966 r.

Za swoje osiągnięcia w pracy nauczycielskiej, służbie wojskowej i pracy społecznej był wielokrotnie nagradzany. Były to nagrody pieniężne za nienaganną i skuteczną służbę nauczycielską, medal niepodległości w 1931 r., Srebrny Krzyż Zasługi

w 1936 r., kolejne nagrody po II wojnie światowej.

O tym, jakim był człowiekiem i jak cenili go mieszkańcy Haczowa, świadczy fragment nekrologu z kroniki szkolnej: *Cieszył się ogromnym szacunkiem wśród nauczycieli, a szczególnie wśród tych, z którymi pracował. Był człowiekiem bardzo skromnym, o wysokiej kulturze i uroku osobistym. Jego sposób bycia i relacjonowania, gościnność, optymizm życiowy, duża wrażliwość na sprawiedliwość społeczną i poszanowanie człowieka, okazywana dzieciom i dorosłym, duże czytanie w literaturze polskiej i światowej, znajomość historii Haczowa - to cechy nieprzeciętne Jego Osoby.*

Cześć Jego pamięci!

(arch. red.)

BRYLANTY NASZEGO POWIATU

Od lipca br. kościoły w Bliznem i Haczowie znajdują się na liście Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Naturalnego UNESCO. W ramach Europejskich Dni Dziedzictwa Kulturowego biuro wojewódzkiego oddziału służby ochrony zabytków zorganizowało wizytację obu świątyń.

Objazd rozpoczął się od wizyty w Bliznem. Kościół p.w. Wszystkich

każdym z okresów. Takiego wyglądu kościół nie miał nigdy – powiedział Podkarpacki Wojewódzki Konserwator zabytków Mariusz Czuba. Uczestnicy objazdu mogli w pełnej krasie podziwiać szereg wyjątkowej urody zabytków: wzorowany na grafice Dürera wizerunek Matki Boskiej wykonany przez krakowskiego snycerza ok. 1500 r., umieszczony w głównym ołtarzu XVII-wieczny obraz z kręgu Tomasza Dolabelli, a także różne pola polichromii. W zakrystii znajduje się ornat ufundowany, jak głosi legenda, przez królową Jadwigę.

– Z Bliznem jestem związany od dziecka. Proszę wybaczyć ten emocjonalny i jakże ważny dla mnie wątek. W tym kościele spędziłem wiele godzin mojej młodości. To tutaj rozwijałem swoją pasję, jaką jest historia sztuki. Zrządzeniem Opatrzności wpis na listę UNESCO zbiegł się ze sprawowaniem przeze mnie tej zaszczytnej funkcji – dodał M. Czuba. Decyzje o konserwacji starego kościoła były przez wiele lat niepopularne. Ambicją mieszkańców każdej parafii była budowa

XV-wieczny gotycki kościół w Haczowie

nowej, murowanej świątyni. W przypadku Bliznego, na szczęście, na przeszkodzie pójścia starego kościółka w zapomnienie stanęły problemy finansowe i wojna. Byli tu proboszczowie, dla których utrzymanie testamentu poprzednich pokoleń stało się najważniejszym zadaniem. – Świątynia łącznie z dzwonnica tworzy zespół kościelno-plebański. Postanowiłem też zebrać sprzęty i przedmioty codziennego użytku i ocalić je od zapomnienia – powiedział zapraszając do odwiedzenia muzeum parafialnego ks. proboszcz Stanisław Wawrzukowicz, kontynuujący dzieło swojego poprzednika ks. Stanisława Siuty.

Mniej szczęścia miał kościół w Haczowie. Świątynia ta przez szereg lat stała w cieniu nowego, murowanego

Kościół pw. Wszystkich Świętych w Bliznem

Świątych powstał pomiędzy 1407 a 1470 r. Świątynia przechodziła różne koleje, a na jej ścianach i w wyposażeniu każda epoka odcisnęła swoje piętno. – Naszym zamiarem było odsłonięcie i ukazanie tego, co najcenniejsze pozostało po

kościół. Jest to najstarszy w województwie podkarpackim obiekt sakralny, który w zewnętrznej formie (wraz z sobotami) trwa do dziś. Wnętrze świątyni to już samodzielna aranżacja eksponująca – jak w Bliznem – najwartościowsze pozostałości minionych epok. Dlatego parę konserwatorów Barbarę Czajkowską-Palusińską i Sławomira Stępnia czekało trudne zadanie. Wybrnęli z niego znakomicie, tworząc nowy układ, który znalazł uznanie w oczach komisji kwalifikującej przy UNESCO. Szczegółne wrażenie wywołuje konstrukcja stropu nawy wykorzystaniem 11 oryginalnych belek, tak z nawy, jak i z prezbiterium. Kościół w Haczowie, wsi królewskiej, został wystawiony przez rzemieślników krakowskich i posiadał największe wymiary, na jakie pozwalał materiał. Świątynia więźbowo-zeskrzynieniowa o konstrukcji zrębowej miała stanowić

wzór dla kościołów budowanych w okolicznych miejscowościach, być może także dla bliźnińskiego. Nie ma zgodności w stosunku do datowania budowli. Źródła mówią o końcu XIV w., badania dendrochronologiczne wykazują połowę XV w. Średniowieczna polichromia powstała do 1494 r. – To ogromna satysfakcja, że nasze dwa kościoły, obok czterech z Małopolski, jako oryginalny, unikatowy ślad polskiej kultury, polskiej architektury sakralnej, wpisują się w tradycję dziejów całej ludzkości. Stają one w rzędzie takich zabytków jak Wersal czy Forum Romanum. W dodatku jeśli chodzi o Polskę, są to jedyne zabytki z terenów wiejskich wpisane na listę UNESCO – podkreśli konserwator wojewódzki. Na uwagę zasługuje fakt, że z 17 XV-wiecznych drewnianych kościółków, jakie zachowały się w Polsce, 6 znajduje się w województwie podkarpackim, z czego

aż 5 na terenie powiatu brzozowskiego: (Blizne, Haczów, Domaradz, Golcowa, Humniska oraz Iwonicz).

Zwieńczeniem obchodów Europejskich Dni Dziedzictwa Kulturowego była uroczystość wręczenia odznaczeń. Wicewojewoda Podkarpacki Stanisław Długosz w obecności Starosty Brzozowskiego Zygmunta Błaża oraz wójtów Haczowa i Jasienicy Rosielnej udekorował odznaką „Zasłużony Działacz Kultury” bliźnińskiego Proboszcza ks. Stanisława Wawrzukowicza. Podobne odznaczenie otrzymał Proboszcz haczowski ks. Kazimierz Kaczor. Złotymi odznakami „Za Opiekę nad Zabytkami” uhonorowano 27 osób. Znaleźli się wśród nich m.in. Józef Boroń i ojciec Stanisław Owoczashuzeni dla prac konserwatorskich w kościele i klasztorze oo. Jezuitów w Starej Wsi.

(dk)

85 lat temu – 11 listopada 1918 r. – zakończyła się I wojna światowa, torując Polsce drogę do niepodległości. To ważne dla każdego Polaka wydarzenie świętowali mieszkańcy Brzozowa i okolic.

Uroczysty przemarsz delegacji ulicami miasta

Władze powiatu składają kwiaty pod pomnikiem

Święto Niepodległości w Brzozowie

Jak co roku uroczystości rocznicowe rozpoczęła msza św. odprawiona w kolegiacie brzozowskiej przez Proboszcza parafii Brzozów – ks. Jana Strojka. Następnie harcerze, poczty szlandarowe, władze powiatu, miasta, delegacje kombatanów, organizacji związkowych i partyjnych przeszły pod Pomnik Pamięci Narodu „Tym, którzy życie Polsce oddali”. Tam przemówienia okolicznościowe wygłosili przedstawiciele lokalnych samorządów: Starosta Brzozowski – Zygmunt Błaż oraz Burmistrz Brzozowa – Zdzisław Wojdanowski. Zwracając się do mieszkańców całego powiatu Starosta powiedział m.in.: *Za rok o tej porze będziemy znajdowali się w zupełnie zmienionej rzeczywistości gospodarczej i politycznej – Polska stanie się pełnoprawnym członkiem Wspólnoty Europejskiej. Oznacza to kolejne wyzwania, związane z procesem integracji, nadrobianiem opóźnień i twardą konkurencją na europejskim rynku. Wszyscy wiemy, że droga ta nie będzie prosta i w życiu każdego z nas czekają istotne zmiany. Jednak z drugiej strony stoi za nami cała nasza tradycja: gorąca wiara naszych przodków, imponujący dorobek pokoleń, dramatyczna i piękna historia oraz ogromne bogactwo kultury. Święto Niepodległości przypomina nam o tym, co najważniejsze – o korzeniach polskości. Dlatego wchodząc do europejskiego domu, okażmy się godnymi spadkobiercami listopada 1918 r.*

Następnie pod pomnikiem wieńce i wiązanki kwiatów złożyły delegacje władz powiatowych i gminnych, organizacji społecznych, politycznych i szkół. Na zakończenie ks. Jan Strojek, przy współudziale zgromadzonych, odmówił gorącą modlitwę za Ojczyznę.

Magdalena Pilawska

Generałowie z Podkarpacia

Rzeszowski Wojewódzki Sztab Wojskowy, w sześćdziesiątą rocznicę śmierci Władysława Sikorskiego, zorganizował spotkanie generałów urodzonych na Podkarpaciu.

Z zaproszonych 38 generałów do Rzeszowa przybyło 17. Pozostałym nie pozwoliła na to zły stan zdrowia, bądź praca poza granicami naszego kraju.

Generałowie, 17 października br., po spotkaniu z Marszałkiem Województwa - Leszkiem Deptułą, Wojewodą Podkarpackim - Janem Kurpem oraz Prezydentem Rzeszowa - Tadeuszem Ferencem, złożyli wieńce pod pomnikiem Władysława Sikorskiego, a następnie

odwiedzili Wyższą Szkołę Społeczno-Gospodarczą w Tyczynie oraz Uniwersytet Rzeszowski.

Istotnym elementem uroczystości było spotkanie generałów z podkarpackimi starostami. Starosta Brzozowski - Zygmunt Błaż szczególnie serdecznie powitał gen. bryg. Waleriana Sowę i gen. bryg. Bolesława Matusza, których korzenie sięgają ziemi brzozowskiej.

Urodzony i wychowany w Baryczy Walerian Sowa nigdy nie zapomniał o rodzinnych stronach. Był jednym z fundatorów wozów bojowych dla OSP w Baryczy i OSP w Domaradzu - Poręby, a także organizatorem wycieczki

do Warszawy dla dzieci ze szkoły podstawowej w Baryczy. O swoich korzeniach nie zapomniał również Bolesław Matusz, wywodzący się z Turzego Pola. Mocno zaangażował się w pomoc dla swojej miejscowości i gminy, czynnie włączając się w budowę hali sportowej w Brzozowie. Obydwaj generałowie obecnie mieszkają w Warszawie.

Zorganizowane spotkanie było okazją do miłych wspomnień. Starosta Brzozowski chcąc podkreślić wdzięczność i uznanie dla bogatej działalności generałów pochodzących z ziemi brzozowskiej na rzecz rodzinnych stron, wręczył im listy gratulacyjne i pamiątki rzeczowe.

Magdalena Piławska

Gospodarka nieruchomościami i szpitale na konwencie w Nozdrzcu

W dniach 2-3 października br. na terenie naszego powiatu w Ośrodku Wypoczynkowym Krośnieńskich Hut Szkła w Nozdrzcu odbyła się coroczna narada geodetów powiatowych województwa podkarpackiego połączona z konwentem Starostów poświęconym sytuacji w podkarpackiej służbie zdrowia.

Przedmiotem narady zorganizowanej przez Wydział Rozwoju Regionalnego Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie i Starostę Brzozowskiego była realizacja zadań z zakresu geodezji i kartografii oraz gospodarki nieruchomościami przez Starostów Powiatów ze szczególnym uwzględnieniem zadań priorytetowych, do których należy zaliczyć przekazanie danych z ewidencji gruntów i budynków dla Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, celem budowy krajowego systemu ewidencji gospodarstw rolnych i zwierząt gospodarskich. Prowadzący naradę Podkarpacki Wojewódzki Inspektor Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego - Bogusław Szczepanik oraz Z-ca Dyrektora Wydziału Rozwoju Regionalnego Józef Żuk omówili zadania Wojewody wynikające z nadzoru w zakresie geodezji, kartografii i gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa, natomiast kierownicy poszczególnych Oddziałów przedstawili bieżące problemy wynikające z zakresu kompetencji podległych im jednostek.

W naradzie uczestniczył również Geodeta Województwa Podkarpackiego Ludwik Kaszuba, który omówił realizację zadań Marszałka Województwa określonych przepisami ustawy „Prawo Geodezyjne i Kartograficzne”.

Józef Krzysztof Fiejdasz
Geodeta Powiatowy

Również w Nozdrzcu miała miejsce dyskusja starostów z woj. podkarpackiego, której przedmiotem było zdrowie, edukacja i problemy związane z funkcjonowaniem publicznych szpitali. Wziął w niej udział Piotr Latawiec - Dyrektor Podkarpackiego Oddziału Narodowego Funduszu Zdrowia.

- Ostatnie zamierzenia Narodowego Funduszu Zdrowia, dotyczące zmniejszenia finansowania dla naszych szpitali, budzą nasz niepokój - mówił Adam Krzysztoń - Starosta Łańcucki, Przewodniczący Konwentu. - Wszyscy doskonale wiemy, w jakim stanie jest nasza służba zdrowia. Kolejne cięcia

finansowe w niedługim czasie doprowadzą niektóre szpitale na skraj bankructwa. Jesteśmy również zaniepokojeni o naszych podkarpackich pacjentów, którzy leczą się poza obszarem województwa. Robert Godek, Starosta Strzyżowski stwierdził: - Z roku na rok podejmujemy działania mające zmniejszyć koszty funkcjonowania naszych szpitali. Nieraz spotyka się to z ostrym oporem środowiska. Takie działania, jak ostatnie, kiedy pod koniec roku dowiadujemy się o planowanych cięciach finansowych dla naszych szpitali, są nie do pomyślenia. Dobrze by było, gdyby organ prowadzący szpitale, czyli starostwa powiatowe, wiedział wcześniej, czego może się spodziewać w następnym roku. Wtedy mielibyśmy czas na odpowiednie przygotowanie się. Nie możemy pod koniec roku być zaskakiwani decyzjami, które finansowo rozkładają nasze szpitale. Szpitale naszego województwa dostosowały już ilość łóżek do mieszkańców danego powiatu. Jest to model, który powinien się utrzymać. Jeżeli zostanie zniszczony, będzie to porażka nas wszystkich. Dlatego też musimy walczyć o Podkarpacie. Wspólnie możemy coś osiągnąć.

Obecny na konwencie Piotr Latawiec - Dyrektor Podkarpackiego Oddziału Narodowego Funduszu Zdrowia, wysłuchał głosów podkarpackich starostów. - W okresie od stycznia do sierpnia 2003 roku Podkarpacki Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia wydał ponad 37 milionów więcej na służbę zdrowia niż w analogicznym okresie w 2002 roku - mówił Latawiec. - Nie jest tak, że wszystko jest albo czarne, albo białe i że wszystkim kłopotom winien jest Fundusz. Niech dyrektorzy szpitali też trochę popatrzą na siebie. Jest kilka szpitali w regionie, które się restrukturyzują, na przykład w: Mielcu, Nisku, Przeworsku, Nowej Dębie czy Strzyżowie. Ale jest też kilka takich, których funkcjonowanie pozostawia wiele do życzenia. Nie możemy dyskutować o tym, czyja jest wina, a czyja nie. Musimy zrobić coś, by pozyskać pieniądze dla Podkarpacia. Sam oddział NFZ nie ma dużej siły przebicia. Wszyscy musimy się po prostu zjednoczyć.

Dyskusja zakończyła się wspólnym wystąpieniem do podkarpackich parlamentarzystów z prośbą o przeciwdziałanie zapowiadanym przyszłorocznym cięciom finansowym w podkarpackiej służbie zdrowia.

(red.)

DOPLATY OBSZAROWE

– *rozwiązujemy problemy już teraz*

Już ponad miesiąc trwają spotkania informacyjne dla rolników, które mają na celu skutecznie informować ich, co należy uczynić i jakie dokumenty będą potrzebne, aby otrzymać dopłaty obszarowe do użytkowanych gruntów rolnych.

Zgodnie z harmonogramem, opracowanym przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa we współpracy z Wojewódzkim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Boguchwale (WODR Boguchwała), spotkania z rolnikami w powiecie brzozowskim będą prowadzone do 27 marca 2004 roku. W całym województwie podkarpackim zaplanowanych jest 4186 spotkań, w których powinno uczestniczyć około 148 tys. rolników. W naszym powiecie zaplanowano 200 takich spotkań.

Realizacją spotkań informacyjnych zajmują się wspólnie pracownicy WODR Boguchwała, ARiMR, Podkarpackiej Izby Rolniczej oraz Banków Spółdzielczych. Spotkania te są bardzo

ważne, a z frekwencją w naszym powiecie bywa różnie. Niestety, już do tej pory zdarzały się spotkania, z których skorzystało zaledwie kilka osób.

Każdy uczestnik spotkania otrzymuje materiały informacyjno-szkoleniowe przygotowane przez ARiMR. Rolnicy mogą wspólnie z prowadzącymi wypełnić dwa wnioski (jeden o przyznanie numeru identyfikacyjnego, drugi zaś o dopłaty obszarowe), mając do dyspozycji dane o przykładowych gospodarstwach.

Wśród wielu pytań często pojawiają się te dotyczące kosztów, jakie będą musieli ponieść rolnicy starający się o potrzebne dokumenty m.in. wypis z rejestru gruntów. Taki wypis z zastrzeżeniem – „tylko dla potrzeb systemu IACS” - rolnicy mogą otrzymać nieodpłatnie podczas szkoleń lub w Biurze Powiatowym ARiMR. Ponadto w Biurze Powiatowym ARiMR będą dostępne do wglądu mapy geodezyjne gruntów.

WAŻNE INFORMACJE:

- Wnioski rolnicy będą mogli pobrać w Biurze Powiatowym ARiMR wówczas, gdy parlament zatwierdzi ustawę o ewidencji gruntów. Ponadto będą one dostępne podczas spotkań z pracownikami ARiMR w terenie. Planuje się również, że wnioskami będą również dysponowali pracownicy Ośrodka Doradztwa Rolniczego.

- Jeśli gospodarstwo jest współwłasnością, np. z małżonką, musi się ona podpisać na wniosku w rubryce „zgoda na wpis do ewidencji producentów”.
- Złożenie wniosku o nadanie numeru ewidencyjnego najlepiej złożyć do 7 kwietnia (21 dni przed 1 maja 2004 r.).
- Wniosek o dopłaty rolnicy będą składać od 1 maja do 15 maja 2004 roku (planuje się przedłużenie tego okresu do 15 czerwca 2003).
- Jeśli wniosek będzie źle wypełniony, system ustali błąd i rolnik zostanie wezwany do skorygowania wniosku.
- Pieniądze z dopłat rolnicy będą otrzymywać od 1 grudnia 2004 do 30 kwietnia 2005 r.

Działka ewidencyjna - teren wyznaczony granicami posiadania. Mogą na niej być nieużytki, lasy, działki zabudowane itp.

Działka rolna - to zwarty obszar gruntów rolnych z **jedną uprawą**. Na jednej działce rolnej mogą być buraki cukrowe (A), ale nigdy buraki i owies - bo to będą już dwie działki rolne (A i B). Czyli działka rolna to pole pszenicy, buraków, warzyw, itp.

Rodzaje upraw - oznaczone dużymi literami. Do nich przysługuje dopłata uzupełniająca: **C** - chmiel, **T** - tytoń, **Z** - ziemniaki do przetwarzania na skrobię. **R** - wszystkie zboża, rośliny oleiste (rzepak, rzepik, soja, słonecznik), łąki i pastwiska.

Dobra kultura rolna - musi być stosowana, aby otrzymać dopłaty. W projekcie ustawy przewiduje się, że dobra kultura dla łąk i pastwisk oznacza koszenie tych terenów przynajmniej raz w roku lub wypasanie na nich zwierząt, dla sadów - cięcie sanitarne drzew i krzewów, dla terenów innych upraw stosowanie nawożenia, środków ochrony, odchwaszczanie itp.

Mogą być zmiany we wnioskach - obecnie dostępne wnioski to formularze szkoleniowe. Prezes ARiMR będzie mógł je zatwierdzić dopiero, gdy parlament przyjmie ustawę o opłatach obszarowych.

Chciałbym zachęcić wszystkich rolników do wzięcia udziału w spotkaniach informacyjnych. Przy wypełnianiu wniosków o dopłaty obszarowe z pewnością pojawi się wiele problemów (indywidualnych dla każdego z rolników), więc lepiej już teraz zacząć je rozwiązywać. Jest to bardzo ważne z punktu widzenia wykorzystania środków, które dostępne będą po naszym wejściu do Unii Europejskiej. Temu mają służyć spotkania dla rolników, które Biuro Powiatowe ARiMR w Brzozowie razem z Powiatowym Zespołem Doradztwa Rolniczego w Brzozowie organizują w naszym powiecie.

Zapraszam wszystkich zainteresowanych do uczestnictwa.

Paweł Mentelski
PZDR Brzozów
WODR Boguchwała

EDUKACJA EKONOMICZNA I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

Szansa dla młodych Rockefellerów

Starostwo Powiatowe w Brzozowie wspólnie z Towarzystwem ALTUM rozpoczęło realizację programu edukacji ekonomicznej. Propozycję skierowano do nauczycieli oraz młodzieży szkolnej ze szkół średnich i gimnazjów działających na terenie powiatu. Jej celem jest upowszechnienie wśród uczniów idei przedsiębiorczości, a w efekcie – przygotowanie przez uczniów samodzielnych planów funkcjonowania własnej firmy lub innego sposobu zarobkowania. Najlepsze pomysły otrzymają szansę sprawdzenia ich w praktyce.

Projekt „Edukacja Ekonomiczna i Przedsiębiorczość w Powiecie Brzozowskim” uwzględnia trzy cele. Pierwszy to upowszechnianie wśród młodych ludzi przedsiębiorczości, zachęta do przejawiania inicjatywy, w zakładaniu i prowadzeniu samodzielnej działalności gospodarczej. Drugim celem jest wsparcie dla nauczycieli kształtujących zachowania przedsiębiorcze u młodzieży, a trzecim – upowszechnianie informacji o możliwościach uzyskania taniej pomocy przy uruchamianiu i prowadzeniu firmy. W pierwszej kolejności zostaną przeszkoleni nauczyciele przedsiębiorczości w zakresie nauczania i doradztwa. Grupa ok. czterdziestu nauczycieli rozpoczęła 19 listopada br. 24-godzinny kurs z zakresu przedsiębiorczości ze szczególnym uwzględnieniem sporządzania biznesplanu. Kurs prowadzi Niepubliczny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Towarzystwa

Kurs dla nauczycieli pro wadzą eksperci

ALTUM. Przeszkoleni nauczyciele poprowadzą następnie praktyczne zajęcia ze swoimi uczniami. Zostanie nimi objętych ponad pół tysiąca młodych ludzi. Efektem tych zajęć będzie przygotowanie biz-

Uczestnicy kursu

nesplanów dla młodzieżowych przedsiębiorstw. Przez cały czas nauczyciele będą

możli korzystać z porad i konsultacji doradców ekonomicznych. Organizatorzy liczą, że powstanie w ten sposób 10-20 projektów młodzieżowych firm.

Realizację trzeciego zamierzenia zapewni informacja kierowana w szczególności do osób rozpoczynających działalność gospodarczą. Dowiedzą się one, kto, gdzie i do kogo może się zwrócić o pomoc. W tym celu zostanie przygotowanych i rozprowadzonych 2000 ulotek i 1000 plakatów z ofertą usług ośrodków i programów wspierania przedsiębiorczości, realizowanych na obszarze powiatu brzozowskiego i powiatów sąsiednich.

Program potrwa do 31 stycznia 2004. Zakończy go konferencja szkoleniowo-promocyjna, na której odbędzie się prezentacja wybranych biznesplanów oraz warsztaty szkoleniowe poprowadzone przez przedstawicieli ośrodków wspierania przedsiębiorczości. Podczas konferencji zostaną wręczone nagrody finansowe stwarzające możliwość realizacji najlepszych biznesplanów. W skład komisji oceniającej młodzieżowe biznesplany wejdą przedstawiciele: Starostwa Powiatowego w Brzozowie, Podkarpackiego Klubu Biznesu, Centrum Promocji Biznesu w Rzeszowie, Wojewódzkiego Urzędu Pracy, Podkarpackiego Kuratorium Oświaty, brzozowskich samorządów gminnych oraz Towarzystwa ALTUM. Program Edukacji Ekonomicznej jest finansowany przez Narodowy Bank Polski.

(dk)

*Grzybowa zupa wigilijna***Składniki**

5-7 dag grzybów suszonych, porcja włościzny, cebula,
1 kostka bulionu grzybowego
25 dag gotowych łazanek
2-3 łyżki posiekanej natki pietruszki
pieprz, sól do smaku

Sposób przygotowania

Grzyby umyj, zalej 6 szklankami wody i odstaw na 2 godziny. Potem gotuj je w tej samej wodzie około 30 minut. Następnie dodaj oczyszczoną włościznę, cebulę i kostkę bulionową. Całość gotuj tak długo, aż warzywa i grzyby będą miękkie, następnie dopraw wywar solą, pieprzem i wymieszaj z pokrojonymi w paski grzybami i zagotuj. Łazanki przygotuj według przepisu podanego na opakowaniu, wyłóż na talerz i zalej gorącą wodą. Gotową zupę możesz zabielić śmietaną i udekorować natką pietruszki.

Świąteczny przysmak

UNIA EUROPEJSKA

PAŃSTWA UNII EUROPEJSKIEJ

W kolejnych numerach BGP prezentujemy podstawowe informacje o państwach członkowskich Unii Europejskiej. Dane te pozwolą na poznanie specyfiki danego kraju (warunków naturalnych, gospodarki i demografii). Jest to bardzo ważne w dobie, gdy nasz kraj przygotowuje się do wejścia do Unii Europejskiej.

IRLANDIA

Powierzchnia: 70 tys. km²

Ludność: 3,6 mln

Gęstość zaludnienia: 51 os./km²

Stolica i największe miasto: Dublin

Język urzędowy: irlandzki, angielski

Ustrój: republika

Graniczy z: Wielką Brytanią

Święto narodowe: 17 marca (Dzień Świętego Patryka)

WARUNKI NATURALNE

Centralna nizina Irlandii, którą okalają łańcuchy górskie, w większości leży poniżej 100 m n.p.m.. Licznie występują tu jeziora oraz bagna. Większa część niziny wykorzystywana jest w rolnictwie, podczas gdy góry pozostają dzikie. Najwyższym szczytem jest Carratuohill (1040m).

GOSPODARKA

Skromne ilości wydobywanego w Irlandii węgla nie wystarczają na potrzeby energetyki, dlatego też Irlandczycy importują zarówno węgiel, jak i ropę naftową. 87% energii produkowanej jest przez elektrownie ciepłe. Małe elektrownie w centrum kraju wykorzystują rodzinny torf. Ponadto eksploatuje się złoża wapnia, piaskowca, żwiru, granitu i marmuru oraz pewne metale. Niedawne poszukiwania wykazały obecność na terenie Irlandii złóż ołowiu i cynku.

Przemysł Irlandzki produkuje przede wszystkim żywność i napoje, głównie nabiał, wyroby mięsne, piwowskie i spirytusowe. Poza tym rozwinięta jest produkcja wyrobów tekstylnych, artykułów biurowych, sprzętu elektronicznego oraz przemysł lekki i chemiczny (włókna sztuczne). Główne gałęzie produkcji przemysłowej to wyroby elektrochemiczne, tekstylne oraz artykuły spożywcze.

MIASTA

Od wieków najważniejszym portem Irlandii jest leżący przy ujściu rzeki Liffey – Dublin. Wraz z położonym nieopodal Dun Laoghaire jest ważnym ośrodkiem transportu krajowego. Oprócz tego jest centrum administracyjnym, handlowym oraz przemysłowym, szczególnie w zakresie przemysłu tekstylnego, spożywczego, elektromaszynowego i browarnictwa.

ROLNICTWO

W Irlandii Północnej uprawia się przede wszystkim trawę i rośliny pastewne na potrzeby rozwiniętej tam hodowli. W okolicach Belfastu rolnicy uprawiają warzywa w celach handlowych np.: rzepę, jęczmień, ziemniaki, buraki cukrowe oraz pszenicę. Gospodarstwa w hrabstwach Wicklow i Wexford należą do najbardziej wydajnych. Uprawy są utrudnione z powodu wysokiej wilgotności oraz niewielkich rozmiarów gospodarstw rolnych. Pastwiska stanowią 71% gruntów rolnych.

TURYSTYKA

Turystyka jest podstawowym źródłem dochodu narodowego. Centrum turystyki jest Dublin oraz okolice Killamey i Galway. Irlandia przyjmuje rocznie około 4 milionów turystów.

EUROMITY

Unijne prawo określa jak głośno mogą pracować kosiarki do trawy

To prawda! Komisja ustaliła dopuszczalny poziom hałasu kosiarek i opracowała sposób jego sprawdzania. W minionych latach w krajach Unii kosiarki produkowano według rozmaitych standardów. Być może po orzeczeniu Komisji zmniejszy się liczba sąsiedzkich awantur.

Choinki świąteczne powinny mieć symetrycznie ubżone gałązki, regularnie rozmieszczone igły i identyczny kolor

Bzdura! Nie ma żadnych unijnych regulacji w sprawie choinek. Jedynie europejscy hodowcy na wniosek Duńczyków i Francuzów opracowali swój własny dokument „Europejska specyfikacja choinek”, zawierający ustalenia norm jakościowych.

Z ulic znikną motorowery o mocy silnika powyżej 100 bhp (74 kw.)

To prawda! Komisja Europejska planuje wprowadzenie zakazu jeżdżenia motorowarami, w których moc silnika przekracza 100 bhp (74 kw.) Im silniejszy silnik, tym większe ryzyko wypadku.

Wzrosną ceny chleba, bo Unia zakaze produkcji bochenków o standardowych wymiarach.

Bzdura! Żadna unijna dyrektywa nie dotyczy rozmiarów bochenków chleba. Regulacje dotyczą wyłącznie cen pieczywa. Mają to być ceny jednostkowe (za jeden bochenek).

Opracował: Piotr Tusz

Oferata agroturystyczna**W górach, w lesie i nad Sanem****Gmina DYDNIA****Joanna FLORCZAK****Tel.** (0-13) 439 54 20, 0-693 205 055**Adres:** 36-208 Niebocko 52

Całorocznie 2 pokoje 2-osobowe, 1 pokój 5-osobowy

Ceny noclegów: ok. 20 zł od osoby, zniżka dla dzieci**Ceny wyżywienia:** obiad 10-15 zł, śniadanie, kolacja 7-10 zł**Namiet:** 5 zł od osoby, możliwość skorzystania z kuchni i łazienki

Idealne miejsce na wypoczynek z dziećmi. Do dyspozycji gości jest całe piętro budynku z pokojem wypoczynkowym, łazienką i kuchnią. Otoczenie domu dobrze zagospodarowane (**oczko wodne, altanka, huśtawka, piaskownica, boisko do siatkówki, miejsce na grill i ognisko**). W gospodarstwie są zwierzęta. Zwierzęta gości także mile widziane. Wyżywienie z własnych produktów. Gospodarstwo znajduje się 1 km od drogi Dynów – Grabownica, w pobliżu zalesionych wzgórz (500 m n.p.m.). Można wypożyczyć rowery i leżaki. Zimą możliwość organizacji kuligów.

Niebocko

Gmina NOZDRZEC**Janusz GAZDOWICZ, Bogusława SZPIECH****Tel.** (0-13) 430 30 87, 0-693 42 59 94**Adres:** 36-245 Nozdrzec 43

Całorocznie 4 pokoje: 2-osobowy, 3-osobowy i dwa 4-osobowe

Ceny noclegów: 20 zł od osoby, bez wyżywienia, w pobliżu restauracja (0,4 km)**Namiet:** 5 zł od osoby, możliwość skorzystania z kuchni i łazienki

Dom usytuowany w bardzo dobrym miejscu (100 m od rzeki San, przy drodze Dynów – Grabownica), dobrze wyposażony (2 kuchnie, 2 łazienki, osobno WC, parking, garaż). Gospodarze mieszkają osobno. Największą atrakcją jest rzeka San (jako kąpielisko, łowisko i miejsce spływów). W domu często kwatrują wędkarze, mogą biwakować kajakarze. Okoliczne lasy (za Sanem) obfitują w grzyby i owoce. W ofercie rekreacyjnej: przeprawa przez San tratwą, spływy tratwą z Krzemiennej, boisko do siatkówki, kometka, grill czy ognisko.

Nozdrzec

Kazimiera i Jan SZPIECH**Tel.** (0-13) 439 82 81, 439 87 12**Adres:** Hłudno 237, 36-245 Nozdrzec

Całorocznie, 5 pokoi 3-osobowych

Gospodarstwo znajduje się tuż przy drodze w centrum wsi. Składa się z obszernego, bardzo dobrze wyposażonego domu wraz z ogrodem. Gospodarze mieszkają osobno, dlatego należy kontaktować się telefonicznie. Obok budynku biesiadna altana z kominkiem. W pobliżu malownicze wzgórza porośnięte lasami. Dobry teren dla miłośników przyrody, grzybiarzy itp.

Hłudno

Małgorzata i Adam PECHEREK**Tel.** 0-606 332 246**Strona internetowa:** <http://agrodomek.columbus.net.pl/>**Adres:** Hłudno 141, 36-245 Nozdrzec

Całorocznie - do wynajęcia wyłącznie cały dom

Ceny: umowne w sezonie (wakacje, ferie, długie weekendy, sylwester)

Ceny poza sezonem: weekend (piątek – niedziela): 250 zł + zużyta energia elektryczna, 7 dni: 600 zł + zużyta energia elektryczna, 14 dni: 1 100 zł + zużyta energia elektryczna. Wyżywienie we własnym zakresie.

Miejsce doskonałe do wyjazdów towarzyskich (do 10 osób). Parterowy, drewniany dom znajduje się w uroczym, leśnym zakątku (0,5 km od szosy). Dom komfortowo wyposażony (2 sypialnie, pokój dzienny z kominkiem, kuchnia, łazienka, weranda, meble ogrodowe). Przed budynkiem altanka z kominkiem, ławki, huśtawka, piaskownica, a także parking. Dużą atrakcją jest przydomowy staw (wędkowanie gratis).

Hłudno

50 lat KOŁA ŁOWIECKIEGO „BAŻANT” W BRZOSZOWIE 1953-2003

Towarzystwo Łowieckie to poniekąd rodzina, której był i powodzenie na wzajemnej harmonii i życzliwości członków polegają.

Wyjątkowy jubileusz, bo 50-lecie istnienia Koła Łowieckiego „Bażant”, był okazją do spotkania, 25 października br. członków koła i ich gości.

składa list gratulacyjny

Obchody jubileuszowe, które zbiegły się z 80-leciem Polskiego Związku Łowieckiego, rozpoczęła uroczysta msza św. odprawiona przez Proboszcza parafii Brzozów – ks. Jana Strojka w asyście ks. Infułata – Juliana Pudło oraz ks. Józefa Konieczko w Kaplicy obok Leśniczówki Podlesie. Msza została odprawiona w intencji członków Koła, ich rodzin i zmarłych myśliwych z tego Koła. By uczcić ich pamięć zapalono 24 znicze, symbolizujące 24 myśliwych, którzy w okresie 50-lecia odeszli do Krainy Wiecznych Łowów. W trakcie mszy nastąpiło odsłonięcie i poświęcenie tablicy pamiątkowej. Oddano ją „ku czci zmarłych Kolegów, żywym na pamiątkę, przyszłym pokoleniom dla przykładu, Ojczyźnie na chwałę”.

Dalsza część uroczystości miała miejsce w sali bankietowej restauracji ALTA II. Tam wieloletni Prezes Koła Łowieckiego „Bażant” – Henryk Skopiński serdecznie powitał przybyłych gości. Wśród nich znaleźli się: Starosta Brzozowski – Zygmunt Błaż, ks. Infułat – Julian Pudło, przedstawiciele władz Polskiego Związku Łowieckiego: Franciszek Maresz – Prezes Okręgowej Rady Łowieckiej w Krośnie oraz Janusz Kowalewski – Przewodniczący Zarządu Okręgowego PZŁ, Andrzej Dąbrowski – Nadleśniczy Nadleśnictwa Brzozów, a także Bogdan Fijałka – Komendant Państwowej Straży Leśnej Nadleśnictwa Brzozów. Wśród zaproszonych znalazł się również Bolesław Kostur – Prezes bliźniaczego Koła Łowieckiego „Jeleń”.

Następnie Henryk Skopiński przypomniał historię tradycji łowieckiej w Polsce, poczynając od czasów najdawniejszych, poprzez wszystkie epoki, aż do współczesności. Biorąc pod uwagę fakt, że każdy jubileusz skłania do wspomnień i refleksji, prezes Koła powrócił do historii Koła Łowieckiego „Bażant” w Brzozowie. Powstało ono w 1953 r. namocy nowego statutu PZŁ, który w miejsce

Stowarzyszeń Łowieckich wprowadził Koła Łowieckie jako podstawowe komórki organizacyjne zrzeszenia. W czasie tych zmian nastąpił podział Towarzy-

stwa na dwie grupy. Jedna grupa myśliwych utworzyła i zarejestrowała Koło Łowieckie Nr 1, które w roku 1960 zmieniło nazwę na Koło Łowieckie „Bażant”, a druga grupa myśliwych zarejestrowała Koło Nr 2, które w chwili obecnej nosi nazwę „Jeleń”. Jak wynika z ustnych relacji założycielami Koła „Bażant” byli m.in. Józef Rysz, Tadeusz Marciniak, Kazimierz Pilawski, Antoni Tomkiewicz, Ignacy Leń, Mieczysław Graboń i Bronisław Federkiewicz.

Koło gospodaruje na dwóch obwodach o łącznej powierzchni 15 tysięcy hektarów. Warto podkreślić, że w ciągu 50 lat istnienia może poszczycić się ono licznymi osiągnięciami i wyróżnieniami. Za dobrą organizację pracy otrzymało Medal Zasłużony dla Łowiectwa Województwa Krośnieńskiego, a także nagrodę pieniężną od Zarządu Głównego za dobrą organizację polowań dewizowych. Bardzo dobrze układa się współpraca Koła z administracją Lasów Państwowych, organami policji i samorządem lokalnym.

„Złoty” jubileusz stał się okazją do kolejnych odznaczeń. Brązowy medal Zasługi Łowieckiej otrzymał Grzegorz Federkiewicz, a Kazimierz Pilawski – medal 50-lecia członkostwa w Polskim Związku Łowieckim. Podczas obchodów 80-lecia Polskiego Związku Łowieckiego, Medalem św. Huberta uhonorowano Prezesa Koła – Henryka Skopińskiego, srebrnym medalem Zasługi Łowieckiej – Janusza Dragułę i Tomasza Stemulaka, a brązowym – Kazimierza Pilawskiego i Antoniego Konieczko.

Wszystkim rycerzom św. Huberta zrzeszonym w Kole Łowieckim „Bażant” najserdeczniejsze życzenia i gratulacje złożyli zaproszeni goście. Przekazując na ręce Prezesa Koła list gratulacyjny, Starosta Brzozowski powiedział m.in. *Moje najwyższe uznanie budzi klimat szacunku wobec myśliwskich tradycji i ceremoniałów, poparty panującą w Kole „Bażant” przyjazną atmosferą pełną wzajemnej życzliwości. Wyraża się to zarówno w dbaniu o dorobek, rozsądnym gospodarowaniu majątkiem organizacji, jak i etyczną postawą w innych dziedzinach życia.*

W uroczystościach rocznicowych wzięły udział również żony myśliwych, które w jubileusz Koła wniosły swój własny, niejednokrotnie niedoceniany, ale jakże pracowity wkład. Choć na co dzień muszą wykazywać ogromną cierpliwość i zrozumienie dla zainteresowań mężów, tego typu spotkania rekompensują wszelkie poniesione trudy.

Wyróżnienia dla najbardziej zasłużonych

Aktualny skład Koła Łowieckiego „Bażant”: Henryk Skopiński (prezes), Andrzej Gbur (łowczy), Janusz Pańko (wicełowczy), Antoni Konieczko (sekretarz), Tomasz Stemulak (skarbnik), Zdzisław Domaradzki, Janusz Draguła, Mirosław Draguła, Artur Federkiewicz, Grzegorz Federkiewicz, Robert Federkiewicz, Ryszard Froń, Eugeniusz Głuszyk, Antoni Gromala, Grzegorz Grudzień, Jan Gubiński, Jan Heś, Rafał Heś, Alfred Koczara, Dariusz Kot, Tomasz Kusiński, Marian Leń, Józef Nowak, Bogdan Nycz, Ireneusz Ostrowski, Wacław Pelczar, Kazimierz Pilawski, Stanisław Pytlak, Adam Ruchlewicz, Ryszard Sawicki, Marian Skiba, Zbigniew Sobota, Dariusz Sobieraj, Łukasz Stemulak, Sebastian Stemulak, Adam Szuba, Roman Śnieżek, Wiesław Śnieżek, Roman Tomkiewicz, Marian Zarzyka, Tadeusz Zygarowicz, Franciszek Żugaj, Władysław Żyłka, Józef Zagrobelny, Janusz Kowalewski, Ryszard Kuś, Józef Nawrocki, Jan Zygarowicz, Piotr Zygarowicz, Władysław Zygarowicz, Zbigniew Pankowski.

Magdalena Pilawska

80 lat na straży gospodarki łowieckiej

W niespełna miesiąc po jubileuszu Koła Łowieckiego „Bażant”, 20 listopada br., obchodzono kolejną ważną rocznicę. Tym razem świętowano 80-lecie Polskiego Związku Łowieckiego.

W uroczystościach udział wzięli: Zygmunt Błaż - Starosta Brzozowski, Janusz Draguła - Wicestarosta Brzozowski, Franciszek Maresz - Prezes Okręgowej Rady Łowieckiej, Janusz Kowalewski - Łowczy Okręgowy, Przedstawiciele Nadleśnictwa Brzozów z Nadleśniczym Andrzejem Dąbrowskim, Stanisław Jakiel - Wójt Gminy Haczów, Antoni Gromala - Wójt Gminy Nozdrzec, Józef Suchorabski - przedstawiciel Ligi Ochrony Przyrody, także Halina Kościńska - Dyrektor Muzeum Regionalnego w Brzozowie oraz członkowie Zarządów Kół Łowieckich z terenu Brzozowa z Prezesami w osobach:

Henryk Skopiński (KŁ „Bażant”), Bolesław Kostur (Kół. Łow. „Jeleń”), Grzegorz Żyłka (Kół. Łow. „Ostoja”). W trakcie uroczystości referat okolicznościowy wygłosił Henryk Skopiński. Powiedział on m.in. *Dzisiejsze nasze wspólne spotkanie winno wypracować wspólny front działania w kierunku poszanowania naszej wspólnej Czystej Przyrody. Szanujmy to, co nasi ojcowie nam przekazali. Pamiętajmy też o tym, że przyszłe pokolenia rozliczą nas z naszych dokonań. Jubileusz 80-lecia PZŁ jest to wspaniała okazja do ukazania społeczeństwu istoty łowiectwa i jego znaczenia dla gospodarki narodowej oraz jego roli w kształtowaniu naszej ogólnej kultury materialnej i duchowej. My, członkowie PZŁ, jesteśmy powołani do przekazywania kultury łowieckiej*

i pielęgnowania tradycji myśliwskiej. Członkowie PZŁ to czciciele św. Huberta, to ludzie o szlachetnym i czułym sumieniu, to ludzie wrażliwi na piękno przyrody, ochronę i przekształcanie środowiska naturalnego oraz poprawę warunków bytowania zwierzęcy.

Julian Ejsmond napisał: „Serce myśliwskie bije w rytm otaczającej Przyrody. Człowiek obcy nie rozumie nigdy tego serca. Ale człowiek obcy nie rozumie również Przyrody. Wielkie jest to serce myśliwskie, skoro zmieścić w sobie może świat cały, wszystkie jego smutki i radości, wiosny i zimy, cisze i huragany.

Okrągły jubileusz był okazją do przyznania najbardziej zasłużonym nagród i wyróżnień. Brązowe Medale Zasługi Łowieckiej przyznano Janowi Szpiech i Bogdanowi Fijałce z Koła Łowieckiego „Jeleń”. Wcześniej w Olszanicy Okręgowa Rada Łowiecka przyznała medal i dyplom dla Henryka Brysia również z Koła Łowieckiego „Jeleń” za 50-letni staż łowiecki.

Magdalena Piławska

Niedzielną wieczerzą, 9 listopada, w Brzozowskim Domu Kultury - wielkie święto. Muzycy z zespołu Zygi Jazz Band wraz z przyjaciółmi i licznie zgromadzoną w sali kina publicznością świętowali dwa jubileusze - 10-lecie istnienia zespołu oraz 25-lecie grania muzyki dixielandowej w Brzozowie.

Zygi Jazz Band

Wspaniała, niecodzienna impreza, poprowadzona z pełnym profesjonalizmem przez Elżbietę Lewicką z Radia Rzeszów, była okazją do spotkania i wspólnego muzykowania obecnych i byłych członków zespołu. Na scenie z Zygi Jazz Bandem zagrał więc m.in. Damian Podgórski (tb), Erwin Ziobro (tp) i Rafał Kuźnar (p). Jakto bywa zawsze przy okazji wielkich jubileuszy budzą się wspomnienia, mnóstwo jest życzeń i gratulacji. Tak było i tym razem. Muzycy z zespołu otrzymali list gratulacyjny od Zygmunta Błaża - Starosty Brzozowskiego oraz nagrody pieniężne od Zdzisława Wojdanowskiego - Burmistrza Brzozowa. Słowa uznania dla działalności zespołu wyrazili również Anna i Adam Munzbergerowie z prywatnej szkoły muzycznej w Krośnie. Niestety nie wszyscy zaproszeni goście i fani muzyki dixielandowej mogli bezpośrednio uczestniczyć w jubileuszowym koncercie. Ci, których zabrakło na scenie i wśród publiczności przysłali listy i telegramy. Wśród

ZYGI JAZZ BAND I PRZYJACIELE

nich znalazł się były pianista zespołu - Dominik Wania, obecnie przebywający w Portugalii, a także ks. kapucyn Piotr Nowak. Bardzo miłym akcentem jubileuszowego koncertu były kwiaty wręczone Zygmuntovi Podulce, Tadeuszowi Podulce i Wojtkowi Szubie przez pozostałych członków zespołu, jako wyraz wdzięczności i uznania dla wieloletniej działalności na rzecz utrzymania tradycji jazzowej w Brzozowie.

Zygi Jazz Band nagrał już trzy płyty demo. W 2001 r. zespół zdobył wyróżnienie na Festiwalu „Złota Tarka”. Obecnie w skład zespołu wchodzi: Zygmunt Podulka, Sebastian Michalski, Sebastian Sitarz, Eugeniusz Wojtoń, Roman Władysław, Dariusz

Daily Jazz Combo z Gliwic

Sadowski, Wojtek Szuba oraz wokalistka Joanna Nogaj-Florek.

Na imprezie rocznicowej gościnnie zagrał również zespół Daily Jazz Combo z Gliwic.

Magdalena Piławska

KOŁO GOSPODYŃ WIEJSKICH W RUDAWCU

Jednym ze statutowych zadań Koła Gospodyń Wiejskich w Rudawcu jest uczestniczenie w kształtowaniu i realizacji polityki rolnej na rzecz postępu gospodarczego oraz kulturalnego wsi, korzystanie z pomocy instruktażowej wyspecjalizowanych jednostek pracujących na rzecz poprawy byt i rozwoju środowiska wiejskiego. Sprawy, które dotyczą mojej miejscowości, wydarzenia jakieżachodzą, codzienne życie dotyczą pośrednio również członkiń Koła Gospodyń Wiejskich.

Spróbuję zatem opisać zwykłe nasze sprawy, wyciągnąć wnioski i pochwalić się z dobrze wypełnionego obowiązku po każdym dniu, gdy zrywamy kolejną kartkę z kalendarza.

Tak niedawno jeszcze wiosna urzekała nas soczystą zielenią, przydomowymi grządkami, sadzeniem nowych odmian kwiatów balkonowych. Dzień był długi i pracowity. Potem przyszło lato – pełne kolorów, zapachów... Okres pięknych zbiorów i niepokój o leżące odłogami ugory, gdzie kwiaty białych rumieni na dobre rozpanoszyły się wśród innych ziół i zasianych przez wiatr drzew.

Nasze majątki to w większości małe kawałki ziemi, gdzie trudno mówić o jakiegokolwiek racjonalnej gospodarce użytkowej. To często ziemia niskiej klasy, niejednokrotnie są to wąskie zagony oddzielone od siebie wysokimi miedzami, gdzie niebezpieczna jest praca ciągnikiem, kombajnem czy inną maszyną rolniczą. Zauważam niepokojący fakt bierności wśród rolników. Spotkania rolnicze, szkolenia, doradztwa prowadzone przez wyspecjalizowane placówki i wykształconych pod tym względem ludzi nie spotykają się w naszym środowisku z zainteresowaniem. Mimo dobrych chęci, procent słuchaczy (rolników) jest bardzo niski. To zjawisko tym bardziej przykre i niepokojące, ponieważ wchodzimy w ciekawy okres, kiedy wiele spraw jest nowych i niezrozumiałych. Dlatego konieczne jest korzystanie z tego rodzaju szkoleń, aby skierować wiedzę, dobrze zapamiętana i spożytkowana przyniosła owoce. Rolnicy ze stażem są zdania, że to co im potrzeba, to znają, a „cudów” i dobrobytu u niej nie doczekają. Młodzi najchętniej poszliby do pracy (ale gdzie i do kogo?) i nie chcą przewracać ziemi raz w jedną, raz w drugą stronę. Może mają po części rację, bo gospodarka rolna nie przynosi dochodów, nie daje satysfakcji z ciężkiej pracy, ponieważ i tak plonów czy płodów ziemi nie ma gdzie sprzedać. A nawet jeśli się znajdzie jakiś odbiorca, to wszystko idzie za marne grosze. Często droższe są nawozy czy opryski potrzebne do wyprodukowania tego, co sprzedajemy.

Środki masowego przekazu trąbią: wzrost gospodarki rolnej, spadek bezrobocia, niewiele, ale parę procent wzrosła stopa życiowa potencjalnego Polaka. Sklepy obficie zaopatrzone, zagęszczone towarami, że trudno przecisnąć się pomiędzy regałami. Jednak w mój tok myślenia wkrada się inny nie tak optymistyczny pogląd. Skoro jest nam ogólnie dobrze, to dlaczego w mojej miejscowości matka czy ojciec rodziny są zmuszeni zaciągać pożyczki bankowe, aby z nowym rokiem szkolnym wysłać dziecko ze skromnie wyposażonym tomiastrem do szkoły, zakupić książki i niezbędne rzeczy, opłacić szkolne składki. Dlaczego rachunki za energię elektryczną czy gaz leżą spokojnie na swoim miejscu czekając na zapłatę z dawno przekroczonym terminem. Przykładów można mnożyć, ale niewiele z tego wynika, bo takie życie toczy się wokół nas.

Jesień Minął czas wyjazdów z wieńcami na dożynki gminne w Hłudnie, gdzie powiało wiatrem imżyło deszczem, gdy tymczasem w przygotowania zostało włożone dużo ludzkiej pracy. Sądzę, że organizatorzy ze względu na kapryśną pogodę nie zdołali wyeksponować wszystkiego.

Nasza organizacja KGW, która prezentowała swój wieniec dożynkowy, została zauważona przez gospodarzy Urzędu Gminy Nozdrzec, o czym świadczy list wójta Antoniego Gromali z podziękowaniami dla kobiet oraz życzenia satysfakcji z pracy społecznej. 14 września prezentowaliśmy wieniec na dożynkach powiatowych w Dydni, impreza i występy przeciągnęły się do późnych godzin popołudniowych, ale dyplom wręczony przez Starostę Brzozowskiego i Wójta Gminy Dydnia ociepli wieczorny chłód.

Mimo że dręczą nas różne sprawy, że nie mamy żadnych funduszy na jakiegokolwiek funkcjonowanie (z tego powodu często opadają nam ręce i jest brak motywacji do pracy społecznej), to jednak ciepłe słowa uznania łagodzą bólczki, dodając odrobiny siły. Mam cichą nadzieję, że w przyszłości znajdą się chociaż niewielkie środki w budżecie gminy dla organizacji kobiecych na wsi. W imię tego optymizmu i wiary w to, że może kiedyś będzie lepiej i dostatniej wyglądało nasze życie - Mieszkańcom swojej miejscowości i wszystkim kobietom działającym i pracującym społecznie na wsi oraz Tobie, cierpliwy Czytelniku, któremu nie obce są tu opisane sprawy - dedykuję urywek wiersza „Nocny odpoczynek” z prywatnych zapisków.

„Abyś mógł spokojnie wypoczęty zacząć
Dzień ze wschodem słońca i pracę rozpocząć
Mając wdzięczność, radość, że dane ci było
Ciągnąć strunę życia, nim słońce się skryło”

Bardzo ważnym i doniosłym dla nas wydarzeniem było nawiedzenie Matki Bożej w znaku Jasnogórskiego Obrazu 15 października br. przez trzy godziny w kościele na Rudawcu. Jasna

Koło Gospodyń Wiejskich przyjmuje obraz Matki Bożej

Góra – tam bije na cały kraj serce Maryi, tam zdążają rzesze ludzi, tam królowie ślubowali wierność Ojczyźnie, tam przewrót polityczny, jaki zaszedł w naszym kraju, został powierzony przez przywódców „Solidarności” Matce Bożej. Obraz z wizerunkiem Pani Jasnogórskiej, który odwiedza podkarpackie parafie, KGW w Rudawcu witało pięknymi czerwonymi różami oraz wierszem powitalnym pt. „Pani Jasnogórska”.

„... Padam przed Tobą chyląc głowę nisko
Bo nie jestem godna stanąć dziś tak blisko
Twego oblicza, spojrzenie, które mnie przenika
Matko! Przebac wszystkim i w tym miejscu Witaj!”

Ze świątecznymi pozdrowieniami.

Danuta Czaja

Przewodnicząca KGW w Rudawcu

Windy, Windy, Windy

Chciałbym na początku wyjaśnić czym jest Windows. Otóż seria Windows to systemy operacyjne sprawujące kontrolę nad innymi programami. Są one graficznymi odpowiednikami DOS-a (systemu Microsoftu powstałego na początku lat 80-tych), na którego bazie część z nich pracuje. W tym artykule nie rozwiękam się o starszych wersjach Windows. Dość wcześnie wyszły one z użycia za sprawą Windows 95, który zresztą przysporzył pecetom tylu wielbicieli. Dziś głównie należy skupiać uwagę na wersjach 98 i wyższych. „Windowsy” wyróżniają się prostotą obsługi, funkcjonalnością, szeroką gamą zastosowań, jednak głównym w tej chwili atutem jest ich bezpieczeństwo i niezawodność (głównie wersje NT).

Historia systemów operacyjnych Windows.

1985 - Windows 1.0	1995 - Windows 95
1987 - Windows 2.0	1996 - Windows NT 4.0
1990 - Windows 3.0	1998 - Windows 98
1992 - Windows 3.1	1999 - Windows 98 SE
1993 - Windows NT 3.1	2000 - Windows 2000
1994 - Windows NT 3.11	2000 - Windows Millennium
1994 - Windows NT 3.5	2001 - Windows XP

Plany Microsoftu: Longhorn

Bill Gates współtwórca firmy Microsoft

Historia Windows a zarazem Microsoftu rozpoczyna się gdy William Gates III, pracownik koncernu IBM, założył wraz z przyjacielem Paulem Allenem własną firmę, a wcześniej w roku 1981 wykupił od firmy *Seattle Computer Products* licencję na QDOSa (Quick Dirty Operating System). Był to system operacyjny znany obecnie jako DOS

(Disk Operating System - dyskowy system operacyjny). Początkowo rozpowszechniano go z komputerami IBM, z procesorami Intela serii x86. DOS nie był zbyt dobrym systemem, inne firmy posiadały lepsze, jednak za DOS-em stał potężny IBM.

Pod koniec lat 80 rozpoczęto pracę nad projektem Microsoft Windows czyli systemem, który byłby łatwiejszy w obsłudze, wielozadaniowy oraz posiadał GUI (graficzny interfejs użytkownika). W konsekwencji w roku 1990 Microsoft wypuścił na rynek system Windows 3.0.

Windows 3.0. zyskał dużą popularność, przyczyniła się do tego taktyka Microsoftu, czyli 20% pieniędzy na zbudowanie systemu operacyjnego a 80% na reklamę. Windows 3.0 następnie 3.1 i 3.11 nie były jeszcze samodzielnymi systemami operacyjnymi, ponieważ pracowały pod kontrolą MS-DOS-a. Przeciętnemu użytkownikowi pozwalało to wciąż używać DOS-a, do którego się przyzwyczaił i mieć możliwość pracy pod Windowsem.

Pięć lat później w roku 1995 miał się pojawić kolejny system następcą 3x, Windows 4.0. Jego nazwa została jednak zmieniona na Windows 95. Przy tworzeniu tego systemu Microsoft postawił sobie za zadanie poprawienie funkcjonalności oraz interfejsu użytkownika. Win95 był już 32-bitowy, pojawiło się menu start, pulpit i sterowniki plug&play, jednak nowy Windows dalej działał pod platformą DOS-a. Dzięki swoim udogodnieniom i prostocie użytkowania Windows 95 stał się największym sukcesem firmy Microsoft.

Kolejny Windows był efektem poprawek do Win95, otrzymał nazwę Windows 95 OSR2 (OEM Service Release 2) znany także jako Windows 96. Wprowadzono w nim przede wszystkim FAT32, nowy, 32-bitowy system plików, umożliwiający tworzenie partycji większych niż 2GB, pojawiła się wbudowana przeglądarka stron internetowych Microsoft Internet Explorer.

Na następcę Win95 trzeba było czekać trzy lata gdy w roku 1998 pojawił się Windows 98 a następnie jego poprawiona wersja Win98 SE. Nie różniły się one niczym szczególnym od Windows 95 OSR2, posiadały jedynie nowszą przeglądarkę internetową Microsoft Internet Explorer oraz nowsze wersje sterowników sprzętowych. W gazetach komputerowych porównywano Windows 95 i 98. Okazało się że Windows 98 jest o 3% wolniejszy od swojego poprzednika. Widocznie przezrok 1997 i 1998 większą wagę przywiązywano do dużo lepszego Windows NT (New Technology). To stwierdzenie okazało się prawdziwe, ponieważ Microsoft ogłosił, że Windows 98 nie będzie rozwijany a jedynie jego młodszy brat Windows NT 4.0. Po dodaniu do Windows NT brakujących rzeczy z Windows 98 powstał Windows NT 5.0, który ukazał się jako Windows 2000, jego premiera miała miejsce 14 września 2000 roku. Od wprowadzenia Win NT systemy Microsoftu poruszają się po dwóch oddzielnych torach: linia NT - systemy sieciowe oraz linia 9x - przeznaczona dla domowych użytkowników.

Ostatnim ogniwem opartym na platformie DOS prawdopodobnie jest Windows Me, który miał dać początek połączeniu niezawodności i stabilności Win NT z prostotą użytkowania linii Win 9x.

Wady i zalety „Okienek” (Windows-ów):

Systemy z tej serii towarzyszą nam przy pracy z komputerem od dobrych paru lat. Pierwszym programem spod znaku 9x był Windows 95. Następnie pojawił się Windows 98, 98SE, a system kończący serię to Windows Millennium. Windows 98/98SE to obecnie najpopularniejszy w Polsce system operacyjny. Stosowany jest zarówno w biurach jak i domach prywatnych. Jego intuicyjna obsługa znacznie ułatwia pracę z komputerem (nawet początkujący nie powinni mieć z nim problemu). O jego niezwyklej popularności zadecydowały również niskie wymagania sprzętowe i mała ilość zajmowanego miejsca na dysku twardym przez sam system. Dzięki temu Windows 98 będzie działał prawidłowo także na najslabszych

komputerach. Jest bardzo wydajny w grach komputerowych, które reszta pisane są przede wszystkim dla niego. Windows 98 oferuje łatwą konfigurację internetu, w prosty sposób można się również połączyć w sieć. System ten obsługuje większość nowoczesnych formatów i technologii. Windows 98 nie sprawi kłopotów także podczas przyłączania oraz konfiguracji sprzętu - większość sterowników urządzeń pasuje do systemu Microsoftu. Niestety, jak każdy program Windows 98 posiada również wady, i to dość poważne. Jego podstawowym mankamentem jest bardzo mała stabilność. System wiesza się z powodu choćby najmniejszych błędów. Często są one spowodowane przeładowaniem Windowsa, instalacją zbyt wielu programów lub po prostu niedbalstwem programistów. Następną wadą systemu jest brak możliwości ochrony danych. Windows 9x pracuje w systemie plików FAT lub FAT 32, które nie radzą sobie z szyfrowaniem i zabezpieczaniem plików. Wiąże się z tym także podatność systemu na wirusy, bardzo liczne ostatnimi laty. Dlatego warto pracując z Windows 98 zaopatrzyć się w dobry program antywirusowy. Mimo tych niedociągnięć system Windows 98/98SE warto polecić wszystkim, niezależnie od zastosowań. Jednak osoby posiadające szybsze komputery powinny zastanowić się nad wyborem dużo lepszych Windows 2000 i Windows XP.

Wymagania sprzętowe systemu Windows 98/98SE:

procesor: 486 DX/66

pamięć: 24 MB RAM

HDD: 220 - 270 MB

Zalety: intuicyjna obsługa, niskie wymagania sprzętowe, wysoka wydajność w multimediami, prosta konfiguracja sieci, wspieranie nowych technologii, dostępność sterowników

Wady: mała stabilność, niskie bezpieczeństwo, system plików FAT, podatność na wirusy.

System godny polecenia przede wszystkim początkującym użytkownikom komputera. Może on także zainteresować graczy, internautów oraz posiadaczy słabszego sprzętu.

Początkowo Systemy Windows NT (skrót od New Technology) były biurowymi odpowiednikami serii Windows 9x. Wykorzystywały system plików NTFS (szybszy i bezpieczniejszy niż FAT z Windows 9x). Charakteryzowały się ogromną stabilnością, bezpiecznym działaniem, wysokim poziomem zabezpieczeń - czyli tym wszystkim, czego potrzebują duże przedsiębiorstwa. Rozrywka została ograniczona do minimum (Windows NT 4.0 nie wykorzystywały np. popularnych formatów multimediami, DVD). W nowszych wersjach Windows zastosowano jednak inne rozwiązanie. Firma Microsoft połączyła najlepsze cechy obydwu rodzin „Okienek”. Dobrym posunięciem było również odejście od DOS-a, jako podstawy systemu operacyjnego. Tak powstały Windows 2000 oraz Windows XP. Wyróżniają się zarówno stabilnością, bezpieczeństwem, jak i funkcjonalnością oraz szeroką gamą zastosowań.

Zalety: system plików NTFS, stabilność działania, wysoki poziom zabezpieczeń, łatwa konfiguracja internetu i połączeń sieciowych, dobra funkcjonalność w grach i multimediami.

Wady: nieco skomplikowana obsługa, dość duże wymagania sprzętowe, nieprawidłowe uruchamianie starszych aplikacji

Systemy tej rodziny sprawdzają się zarówno w biurze jak i w domu. Doskonale wypełniają każde zadanie. Dla początkujących i posiadaczy słabszych komputerów poleciłbym jednak Windows 9x.

Windows Millennium Edition, jak wskazuje jego nazwa wydany został w 2000 roku. Jest ostatnim przedstawicielem serii Windows 9x. Jako następca systemu 98 głównie odznacza się niezłą obsługą multimediami. Wbudowany w niego został, wszystkim doskonale znany, Windows Media Player (wersja 7.0), Internet Explorer w wersji 5.5 (oferuje wiele nowych możliwości) oraz aplikacja o nazwie Move Maker, która pozwala na tworzenie filmów. Nie jest to przypadkowe posunięcie Microsoftu. Windows Me został dostosowany głównie do rozrywki jest więc typowym systemem domowym. W porównaniu z poprzednikiem, Windows Millennium wzbogacony został o obsługę archiwów typu ZIP. Podnosi to znacząco bezpieczeństwo danych oraz możliwości folderów. Skompresowany folder w formacie ZIP zajmuje znacznie mniej miejsca i może chronić dane przed intruzami. Rozbudowany został również moduł Windows Update, umożliwiający aktualizację systemów operacyjnych lub innych aplikacji Microsoftu. Warto z niego korzystać gdyż zamieszczone w internecie łatki często znacznie poprawiają działanie uaktualnionych programów.

Zdecydowanym ujemnym czynnikiem wpływającym na ogólną ocenę Windows Me jest mała stabilność. System wiesza się jeszcze częściej niż Windows 98! Niewątpliwie winę za to ponoszą programiści. Na szczęście sytuację poprawia wspomniany wcześniej moduł Windows Update, którego uaktualnienia naprawiają większość niedociągnięć. Kolejną wadą systemu są niewymierne wymagania sprzętowe. Windows Millennium Edition - aktualizacja Windows 98 wymaga znacznie szybszego komputera. Windows Me jest zdecydowanie nieudany system operacyjny. Oparty na tej samej technologii co jego poprzednik, nie oferuje znaczących zmian. Lekko zmieniony wygląd, nowe ikony i tapety - to niewiele. Odradzam korzystanie z tego systemu.

Wymagania sprzętowe systemu Windows Millennium Edition:

procesor: min. 300 MHz

pamięć: 64 MB RAM

HDD: ok 300 MB

Zalety: intuicyjna obsługa, dobra wydajność w multimediami, obsługa archiwów ZIP, dostępność sterowników

Wady: mała stabilność, system plików FAT, ogromna ilość błędów, niewymierne wymagania sprzętowe do możliwości systemu.

Windows Millennium jest systemem typowo domowym. Raczej nie nadaje się do pracy. Jest dobry do gier i obsługi multimediami.

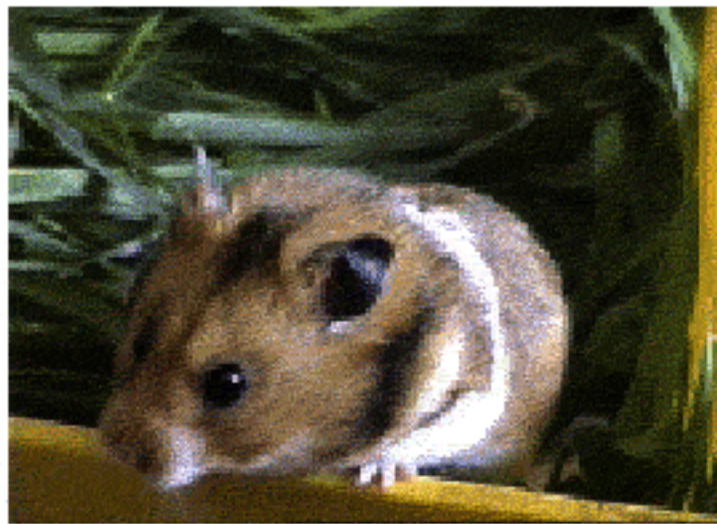
Ciąg dalszy w następnym numerze BGP. (Windows 2000, Windows XP oraz kilka trików do Windowsów).

Opracował: Supel Dariusz

Wesoły, puszysty przyjaciel

Chomik jest jednym z najczęściej hodowanych w domu gryzoni. I choć w sklepach zoologicznych spotkamy różne rasy tych zwierząt: syryjskie, dzungarskie, chińskie i europejskie, to wciąż chomik syryjski jest najbardziej popularny.

Jego sympatyczny wygląd i pocieszny pyszczek zjednują mu wielu zwolenników. Jest niewielki. Ma około 18 cm długości, okrągłe, przeważnie czarne oczy, nieduży nosek z poruszającymi się wąsikami i okrągłe małe uszy, które nastawia czujnie, gdy jest czymś

(fot. 1)

zainteresowany lub poruszony. Kolor futerka bywa różny: od białego, popielatego, poprzez wszystkie odmiany brązu aż do czarnego. Futro może być gładkie lub puszyste.

Ciekawostką jest fakt, że wszystkie chomiki syryjskie, hodowane wywodzą się od jednej dzikiej samicy i jej kilkorga młodych, przywiezionych do Europy z dalekiej Syrii przez naukowca, profesora Aharoni w 1930 roku.

Chomik jest wesoły, ruchliwy jak żywe srebro, ciekawy świata. Ożywia się w godzinach późnopołudniowych i nocnych. Dlatego nie budźmy go, gdy w dzień smacznie śpi, będzie z tego bardzo niezadowolony. To zwierzątko nocne. Z uwagi na to ma doskonale wykształcony węch i słuch, widzi słabiej. W rozpoznawaniu otoczenia pomagają mu wąsy zwane vibrassami.

Aby chomik dobrze się u nas czuł, urządzmy mu lokum zgodne z jego charakterem. Najlepsza będzie klatka z tworzywa, lekka, przewiewna, piętrowa, w której znajdą się różne przyrządy gimnastyczne, kołowrotek, drabinki, tunele. Wszystko po to, by chomik

zaspokoił swoją potrzebę ruchu i chęć przeciskania się i zagłądania w każdy kąt. Nie zapominajmy o miseczce na jedzenie, najlepiej ceramicznej, i pojemniku z metalową rurką na wodę. Mocne zęby gryzonia najlepiej żeby przegryzały gałązki wierzby, topoli czy brzozy, niż wyposażenie klatki. Siekacze chomika rosną całe życie, dlatego musimy zadbać o to, by miały co gryźć z pożytkiem dla siebie.

Chomik to czyściuch, kiedy więc do klatki włożymy przewrócony szklany słoik, podparty i lekko uniesiony, to ten szybko zrozumie, że to jego ubikacja. Gdy w kącie klatki leży słoik jako toaleta, to trociny będą służyć do budowy korytarzy lub gniazdka. Do tego przyda się też siano, drobne gałązki, liście, kawałki kory. Gdy w klatce zabraknie domku, chomik sam z tych materiałów go sobie zrobi. Będzie do swojego gniazdka znosił zachomikowane pożywienie, tam spał, rodził i wychowywał młode.

Pokarm chomika może być bardzo urozmaicony. Podstawową karmą jest mieszanka zbóż i granulaty witaminizowane. Codziennym dodatkiem są owoce i warzywa: marchew, jabłko, ogórek, burak, sałata. Chomiki chętnie jedzą też mlecz, koniczynę, siano, lebiodę. Dobrze, aby miały do obgryzania różne gałązki z drzew liściastych. Czasem można podać ser biały, żółty, jajko na twardo, lubią też sucharki i suchy chleb. Nie przesadzajmy ze słodyczami czy różnego rodzaju orzechami, gdyż są ciężkostrawne i tuczące. W klatce powinno wisieć specjalne wapno dla gryzoni jako uzupełnienie diety. Robiąc porządki w klatce, zawsze zwróćmy uwagę czy nie leży tam spleśniały chleb, owoce. Należy też kontrolować ilość i jakość pokarmu, który podajemy. Kiedy chomiki mają podawane na przykład soczyste owoce, to ich potrzeba picia jest zaspokojona.

Chomik nie potrzebuje towarzystwa, jest samotnikiem. Gdy chcemy te zwierzątka rozmnażać to musimy uważać

na to, by samica nie pogryzła samca. Najlepiej łączyć zwierzęta w neutralnym pomieszczeniu, a gdy staną się względem siebie agresywne, rozdzielić. Czasem, choć zdarza się to niezwykle rzadko, para dobierze się, wtedy samiec może zostać w klatce z samicą i młotami. Przedporodem samica jest zdolna do rozmnażania po ukończeniu 1,5 miesiąca, samiec po 2 miesiącach. Ciąża trwa krótko 16 dni. Małe przychodzą na świat gołe, bezradne i ślepe. Jest ich od 3 do 13 sztuk. Samica szykuje gniazdo i znosi tam zapasy jedzenia; trzeba ją wtedy karmić bardziej różnorodnie i zgodnie z jej potrzebami. Wcześniej też powinniśmy posprzątać klatkę.

Gdy małe urodzą się, należy zwierzęta zostawić w spokoju: nie przestawiać klatki, nie zaglądać do środka, nie dotykać maluchów. Niepokojna samica może zabić własne dzieci. Młode chomiki już po 2 tygodniach są dość samodzielne, widzą, zaczynają jeść drobne ziarna. Po 3 tygodniach samica przestaje je karmić, wtedy też można chomiki rozłączyć.

Jest to dobry czas na zakup młodego zwierzątka. Łatwo się wtedy oswoja i zaprzyjaźnia z opiekunem. Na początku przyzwyczajamy je do swojego

(fot. 2)

zapachu, po którym będzie nas rozpoznawać. Podajemy drobne smakołyki, często dotykamy, pozwalamy wychodzić z klatki po własnej ręce. Na wybiegu miejmy chomika na oku. Lubi wciskać się w każdą szparę.

Przy prawidłowej opiece chomik może dożyć sędziwego wieku 3 lat, a nawet dłużej.

Anna Kałamucka

Złoty jubileusz LKS Brzozovii MOSiR

Komitet obchodów 50-lecia

Wicestarosta - Janusz Draguła wręcza kryształową kulę na ręce Prezesa - Aleksandra Raszewskiego

Jubileusz zgromadził kilka po kolei zawodników i działaczy oraz zaproszonych gości

Dyrektor Departamentu Kultury Fizycznej i Sportu - Mieczysław Doskocz składa gratulacje

Działalność klubu Brzozovia MOSiR na trwałe wpisała się w historię i panoramę życia społecznego nie tylko Brzozowa, ale także całego regionu. Brzozowscy sportowcy od lat sięgają po laury w skali powiatu, województwa, a nawet kraju. Klub spełnia również ważną rolę wychowawczą. O dobrej pracy z młodzieżą świadczą niedawne osiągnięcia szachistów Brzozovii w mistrzostwach kraju i zwycięstwa drużyn piłkarskich w różnych kategoriach wiekowych. Zespół piłkarski seniorów występuje obecnie w rozgrywkach klasy okręgowej.

Z okazji jubileuszu 50-lecia istnienia Ludowego Klubu Sportowego Brzozovia - MOSiR odbyła się 8 listopada br. w sali obrad Urzędu Miejskiego w Brzozowie uroczysta sesja. W okolicznościowym spotkaniu wzięli udział działacze, byli sportowcy, władze powiatowe i gminne oraz prezesi związków sportowych, stowarzyszeń i ludowych klubów sportowych z terenu gminy Brzozów.

Na obchody jubileuszu przybyli min.: Dyrektor Departamentu Kultury Fizycznej i Sportu Urzędu Marszałkowskiego w Rzeszowie - Mieczysław Doskocz, Wicestarosta Brzozowski - Janusz Draguła, Burmistrz Gminy Brzozów - Zdzisław Wojdanowski, jego zastępcy: Józef Rzepka i Piotr Stańko, Przewodniczący Rady Miejskiej - Tadeusz Sperber, I Zastępca Prezesa Podkarpackiego Związku Piłki Nożnej - Józef Kaczor, Sekretarz OZPN w Rzeszowie a zarazem Członek Prezydium RW LZS - Andrzej Hendrzak, Prezes Podkarpackiego Związku Piłki Nożnej w Krośnie - Jan Ciupka, Sekretarz Podkarpackiego Związku Szachowego - Marian Bysiewicz oraz ks. Infułat - Julian Pudło i ks. Prałat - Jan Strojek.

Na początku sesji krótką historię, przybliżającą dzieje Brzozovii wygłosił Bolesław Kostur, który przez najdłuższy okres pełnił funkcję prezesa klubu. Następnie zebrani minutą ciszy uczcili pamięć nieżyjących już działaczy, instruktorów i sportowców.

W dowód uznania za 50-letnią działalność prowadzoną na rzecz upowszechniania kultury fizycznej w Brzozowie, poszczególne delegacje złożyły na ręce Prezesa - Aleksandra Raszewskiego listy gratulacyjne, przekazały puchary oraz życzenia wielu sukcesów w dalszej działalności sportowej. Zasłużonym trenerom i byłym zawodnikom wręczono odznaczenia i wyróżnienia. Otrzymali je:

Złote Odznaki Honorowe Polskiego Związku Piłki Nożnej: Ryszard Pilszak, Marian Wojtowicz.

Honorowe Odznaki Podkarpackiego Związku Piłki Nożnej: złote - Henryk Oleniacz i Zbigniew Barański (pośmiertnie), srebrne - Bogusław Drwiega, Antoni Żmuda, i Waldemar Buczek, brązowe - Józef Lisak i Ryszard Kobiółka.

Złota Honorowa Odznaka Polskiego Związku Szachowego: Kazimierz Kozubal, srebrne odznaki Zofia Ostrowska i Zbigniew Sawka, brązowe odznaki: Stanisław Gosztyła, Artur Szczepański i Ryszard Filak.

Odznaki Zasłużonego Działacza LZS przyznane przez Podkarpackie Zrzeszenie LZS w Rzeszowie: Adam Piecuch, Zofia Rymarz, Tadeusz Sperber, Leon Golonka, Maria Stemulak, Zbigniew Harus, Bolesław Czuchra, Marian Kula, Tadeusz Wojnar.

Honorowe Odznaki Polskiego Związku Tenisa Stołowego: Wacław Słota, Jan Oleszek i Jan Lasek.

Honorowe Odznaki Polskiego Związku Piłki Siatkowej: Jerzy Zajęci i Jan Dudycz.

Podziękowania Burmistrza dla zawodników i działaczy: Stanisław Baran, Bronisław Przyczynek, Aleksander Raszewski, Bolesław Kostur, Bronisław Koszowy, Paweł Hliwa, Henryk Fredek, Jerzy Sawak, Lucjan Krynicki, Marta Opalińska i ks. Infułat Julian Pudło.

Podziękowania od Prezesa Klubu Brzozovia MOSiR: Wojciech Szczepiek, Alicja Maślak, Józefa Sobaś, Helena Gazdowicz, Andrzej Zajdel, Władysław Łagawa, Roman Biega, Jan Lasek, Jan Rychlicki, Tadeusz Ruchlewicz, Stanisław Cyparski, Stanisław Kędra.

Z okazji jubileuszu ukazała się również książka poświęcona historii LKS Brzozovia MOSiR. Jest to praca zbiorowa kilku osób na stałe związanych ze sportem, zawierająca wiele bezcennych informacji, wspomnień oraz zdjęć w ujęciu chronologicznym. Powyższe opracowanie jest szeroką skarbnicą wiedzy o historii Brzozovii nie tylko dla każdego kibica, ale również dla niejednego czytelnika, który choć trochę interesuje się sportem.

Anna Kalamucka

Powiatowa Licealiada w szachach i piłce ręcznej

20 października br. w Zespole Szkół Ekonomicznych w Brzozowie odbyła się Powiatowa Licealiada w szachach drużynowych.

W zawodach tych udział wzięły drużyny:

I Liceum Ogólnokształcącego
Zespołu Szkół Budowlanych
Zespołu Szkół Ekonomicznych

Uzyskane wyniki:

I LO - ZSB 4:0
I LO - ZSE 4:0
ZSB - ZSE 2:2

Tabela:

1. I LO 8 pkt
2. ZSB 2 pkt (wyniki I szachownicy)
3. ZSE 2 pkt

Do zawodów rejonowych awansowały drużyny:

I Liceum Ogólnokształcącego
Zespół Szkół Budowlanych.

W dniach 4-5.11.2003 w sali gimnastycznej I Liceum Ogólnokształcącego im. Króla Kazimierza Wielkiego w Brzozowie odbyła się Powiatowa Licealiada w piłce ręcznej dziewcząt i chłopców.

Udział wzięły drużyny:

I Liceum Ogólnokształcącego w Brzozowie
Zespołu Szkół Budowlanych w Brzozowie
Zespołu Szkół Ekonomicznych w Brzozowie

Zawody rozegrano systemem „każdy z każdym” wg losowania przeprowadzonego przed zawodami.

Uzyskane wyniki:

dziewczęta:

I LO - ZSB Brzozów 14:5
ZSE - ZSB Brzozów 13:5
ZSE - I LO Brzozów 8:20

tabela:

1. I LO Brzozów 4p 34:13
2. ZSE Brzozów 2p 21:25
3. ZSB Brzozów 0p 10:27

chłopcy:

ZSB - I LO Brzozów 10:24
ZSE - ZSB Brzozów 20:17
I LO - ZSE Brzozów 21:12

tabela:

1. I LO Brzozów 4p 45:22
2. ZSE Brzozów 2p 32:29
3. ZSB Brzozów 0p 27:47

Do zawodów rejonowych awansowały drużyny:

I LO Brzozów (dziewczęta) oraz I LO Brzozów (chłopcy).

Mecze sędziowali Zbigniew Teszner i Szymon Korfanty.

Opracowała: Magdalena Kaczkowska

POWIATOWA AMATORSKA LIGA PIŁKI SIATKOWEJ

W dniu 7 listopada odbyło się losowanie terminarza rozgrywek Powiatowej Ligi Siatkówki dla niezeszłych. Startują następujące zespoły: LKS Przysietnica, MKS „Agromasz” Domaradz, „Jazzmani” BDK, Haczów, „Budowlani” Brzozów, LKS Górki, LKS „Parnas” Stara Wieś, GM Jasienica.

Zestawienie par przedstawia się następująco:

13 listopada I kolejka (rewanż 15 stycznia 2004 r.)

Haczów - Stara Wieś 3:1
Domaradz - BDK 0:3
Przysietnica - Górki 1:3
Budowlani - Jasienica 3:1

20 listopada II kolejka (rewanż 22 stycznia 2004 r.)

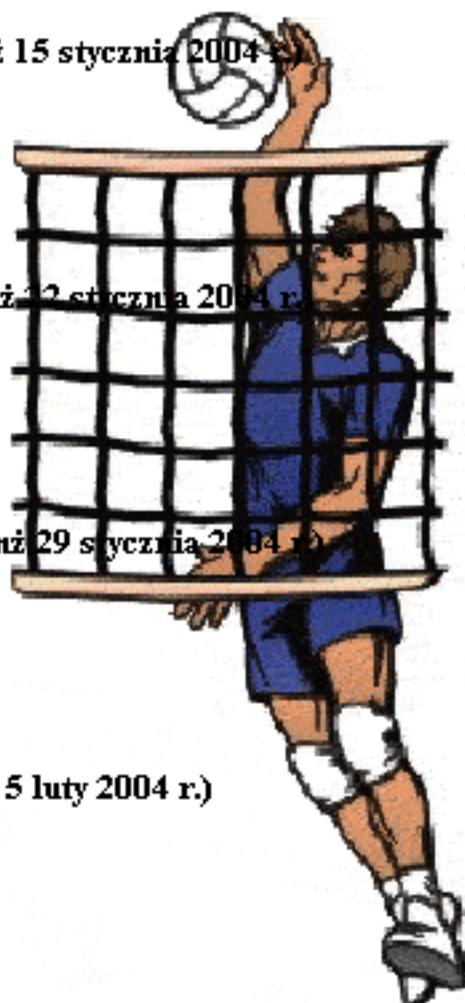
Stara Wieś - Jasienica 0:3
Górki - Budowlani 0:3
BDK - Przysietnica 3:0
Haczów - Domaradz 3:0

27 listopada III kolejka (rewanż 29 stycznia 2004 r.)

Domaradz - Stara Wieś 1:3
Przysietnica - Haczów 2:3
Budowlani - BDK 1:3
Jasienica - Górki 3:0

4 grudnia IV kolejka (rewanż 5 lutego 2004 r.)

Stara Wieś - Górki
BDK - Jasienica
Haczów - Budowlani
Domaradz - Przysietnica

11 grudnia V kolejka (rewanż 12 lutego 2004 r.)

Przysietnica - Stara Wieś
Budowlani - Domaradz
Jasienica - Haczów
Górki - BDK

18 grudnia VI kolejka (rewanż 4 marzec 2004 r.)

Stara Wieś - BDK
Haczów - Górki
Domaradz - Jasienica
Przysietnica - Budowlani

8 stycznia VII kolejka (rewanż 11 marzec 2004 r.)

Budowlani - Stara Wieś
Jasienica - Przysietnica
Górki - Domaradz
BDK - Haczów

Kierownikami drużyny są:

Roman Szarek – LKS Przysietnica,
Zbigniew Ząbek, Adam Łobaza – MKS „Agromasz” Domaradz,
Tadeusz Podulka – BDK „Jazzmani” Brzozów,
Adam Rygiel, Wacław Szuber – Haczów,
Stanisław Pilszak – „Budowlani” Brzozów,
Robert Matracki – LKS Górki,
Stanisław Chrobak – LKS „Parnas” Stara Wieś,
Tadeusz Mrozek – GM Jasienica Rosielna.

(inf. własna)

KRZYŻÓWKA

Dziki pies afry- kański	Reżyser Barw ocierol- nych	Węgetarba Riszto- wale w kopali	Dawne liczydło	Potocz- nie kazywa- ny bżem	Angiels- ki samoc- łód sportowy	Roślina zielna podobna do paproci	Oci roś- ła Zakaz k i łowy	
→					Mate- cznik		15	2
Zna- kulturę Egiptu	→	10		14		17	Ofiara Kaina	
Szczyt w Tatrach Zach.	→				Redak- tor NIE	25	27	
Pływał w basenie	20		11		Kleja opółcza			
Domena artysty		22			Stopa wkrę- szowa	Uprzywile- jowany kolor w brydżu	12	Uchwyt u drzwi
Dawna moleta tra- ciła	21	Wielkie drzwi	W portale Rozaj- ka	Skład k bomb zapala- jących		9		Wojewo- dztwo lub po- wiatowe
→	23	5	Np. ojczys- ta, obca	→	18	Apetyt, gust	26	Kurek, zawór
Alkohol mata	→			Jedno- ska mocy		13		
Fito dla damy	→	Stos drewna		7	Próżnia			
Mieszad- ło z drewna	→					Baton jak planeta	24	
→	8	19		Sobota u Żydów	16			
Dawny eleganś, modniś	→		3			Jigoro, twórca judo		6

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 27 utworzą rozwiązanie -
- aforyzm Antoniego Regulskiego.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27

HOROSKOP

BARAN (21 III – 20 IV)

Masz duże szanse na rozwój i karierę. Należy z nich skorzystać. Największe sukcesy czekają te Barany, które pracują w branżach związanych z turystyką, marketingiem i mediami. Samotne i zajęte Barany mają dużą szansę na ułożenie życia osobistego. Poczują, że odnalazły swą drugą połowę i będą snuć plany wspólnej przyszłości we dwoje.

BYK (21 IV – 21 V)

To będzie kreatywny i niezwykle ciekawy miesiąc, zwłaszcza dla Byków wykonujących zawody związane z prawem, bankowością i handlem. Do połowy grudnia czekają Cię nowe perspektywy zawodowe, duże możliwości rozwoju zawodowego i szanse na znaczną podwyżkę. Uważaj jednak na wydatki!

BLIŹNIĘTA (22 V – 21 VI)

Jeśli chodzi o sprawy zawodowe - żadne radykalne zmiany nie są wskazane. Kontynuuj to, czym zajmowałeś się do tej pory, przyszły rok może przynieść Ci lepsze szanse rozwoju zawodowego. Jest to także dobry czas na zainwestowanie oszczędności we własne mieszkanie lub dom. Jeśli rozważnie przeprowadzisz transakcje, wkrótce będziesz cieszył się z własnego, przytulnego gniazda!

RAK (22 VI – 23 VII)

Nie licz na niespodziewany spadek, na każdy grosz będziesz musiał ciężko zapracować, co sprawi jednak, że docenisz wartość pieniądza. Nie przejmuj się także tym, że inni będą Cię podejrzewać o skąpstwo. Zaufaj swemu rozsądkowi.

LEW (24 VII – 23 VIII)

Wspaniałe perspektywy. Masz duże szanse na osiągnięcie sukcesu. Być może będzie to znaczna podwyżka albo bardzo korzystna i otwierająca nowe perspektywy zmiana pracy. Zima przyniesie też renesans uczuć dla Lwów pozostających w stałych związkach. Poczujesz się na tyle bezpiecznie, że postanowisz założyć rodzinę.

PANNA (24 VIII – 23 IX)

Przed Tobą pasmo sukcesów! Nie zabraknie Ci inwencji twórczej, siły i determinacji do realizacji swych pomysłów, a wrodzony dar przekonywania sprawi, że zyskasz także przychylną szefów lub współpracowników. Nareszcie szczęście w miłości!

WAGA (24 IX – 23 X)

Szczególnie dobry rok w sferze zawodowej dla prawników, artystów i handlowców, którzy nie powinni mieć obaw przed wprowadzeniem w życie ryzykownych pomysłów, gwiazdy im bowiem szczególnie sprzyjają. Będziesz prowadził bogate życie towarzyskie, poznasz wielu nowych, ciekawych, nierzadko wpływowych ludzi.

SKORPION (24 X – 22 XI)

Grudzień będzie przede wszystkim miesiącem pracy zawodowej i zbierania plonów właściwie podjętych decyzji. Życie uczuciowe znajdzie się na drugim planie. Samotne Skorpiony będą, co prawda, przeżywać ogniste romanse i gwałtowne zauroczenia, ale żadne z nich nie przerodzą się w trwałe związki.

STRZELEC (23 XI – 22 XII)

Udany miesiąc, ale także pełen wytężonej pracy. Wszystkie wysiłki zostaną docenione. To dla Ciebie także najlepszy czas na intensywne doszkadzanie się w różnych dziedzinach. Rozwijaj swoje uzdolnienia i zacznij wierzyć w siebie, gwiazdy wyjątkowo Ci sprzyjają w tej dziedzinie. Tak pomyslna aura zdarza się bardzo rzadko!

KOZIOROŻEC (23 XII – 20 I)

W grudniu odczujesz przypływ gotówki i zaczniesz myśleć o korzystnym ulokowaniu lub zainwestowaniu większej ilości pieniędzy. Będziesz także w dobrej formie intelektualnej, tryskając nowatorskimi i oryginalnymi pomysłami, zachęcisz tym samym swoich współpracowników do działania.

WODNIK (21 I – 19 II)

Nie czas na gwałtowne ruchy i ryzykowne zmiany - to może tylko obrócić się na Twoją niekorzyść. Wolne Wodniki mają dużą szansę spotkania kogoś wyjątkowego albo w miejscu pracy, albo na przyjęciu u przyjaciół.

RYBY (20 II – 20 III)

W życiu zawodowym czekają Cię nowe zadania, będziesz mógł wykazać się pomysłowością, dokładnością i własną inicjatywą. Początkowo możesz napotkać drobne trudności, ale w końcu wyjdiesz na swoje, a trud i poświęcenie zostaną docenione.